

Brüsszel, 2025. május 5.
(OR. en)

8548/25

RC 20

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma: 2025. április 25.
Címzett: Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára

Biz. dok. sz.: COM(2025) 181 final

Tárgy: A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK
2024. évi jelentés a versenypolitikáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 181 final.

Melléklet: COM(2025) 181 final

Brüsszel, 2025.4.25.
COM(2025) 181 final

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK,
AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK**

2024. évi jelentés a versenypolitikáról

{SWD(2025) 102 final}

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	2
2. A versenyszabályok korszerűsítése és egyszerűsítése az EU versenyképességéhez, a zöld és digitális átálláshoz, valamint az egységes piac megerősítéséhez való hozzájárulás érdekében.....	3
2.1. Az antitröszt- és összefonódás-ellenőrzési szabályok értékelése és felülvizsgálata	3
2.2. Az állami támogatási szabályok és iránymutatás értékelése és felülvizsgálata	6
2.3. Az állami támogatási politika mint a reziliencia kulcsa válság idején.....	8
A nettó zéró üvegházhatásúgáz-kibocsátású gazdaságra való átállás támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret	8
A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása	8
3. A versenyszabályok hatékony érvényesítése hozzájárult az EU zöld és digitális átállásához és az egységes piac megerősítéséhez	9
3.1. A piacok tisztességességének és versengő jellegének megőrzése, valamint az egységes piac megerősítése.....	9
A trösztellenes jogszabályok betartásának biztosítása.....	9
Összefonódás-ellenőrzés.....	14
Az állami támogatások ellenőrzése.....	18
3.2. A zöld átállás támogatása.....	21
A trösztellenes jogszabályok betartásának biztosítása.....	21
Összefonódás-ellenőrzés.....	22
Az állami támogatások ellenőrzése.....	22
3.3. Emberközpontú gazdaság támogatása	26
Pénzügyi szolgáltatások ágazata	26
Adózás.....	28
4. A digitális piacokról szóló jogszabály és a külföldi támogatásokról szóló rendelet hatékony végrehajtása.....	29
4.1. A digitális piacok kihívásainak és dinamikájának kezelése a digitális piacokról szóló jogszabály érvényesítésével	29
4.2. Az egységes piac védelme a torzító hatású külföldi támogatásokkal szemben a külföldi támogatásokról szóló rendelet végrehajtása révén.....	31
5. A versenypolitika és végrehajtásának hatása	33
5.1. A versenyszabályok végrehajtásának előnyei a fogyasztók és a polgárok számára	33
5.2. A verseny védelme változó világunkban	34
5.3. Az állami támogatási politika hatása az egységes piacra.....	35
6. A kommunikáció és az érdekérvényesítés támogatja a versenypolitikát.....	41

7. Kapcsolatok más uniós intézményekkel	42
8. Versenypolitika európai és globális összefüggésben	43
8.1. Az európai versenykultúra előmozdítása az Európai Versenyhatóságok Hálózatán keresztül .	43
8.2. A tagállamok segítése a reformokban a Technikai Támogatási Eszközön keresztül.....	43
8.3. Nemzetközi kapcsolatok	44

1. Bevezetés

A versenypolitika az európai projekt kezdete óta alapvető szerepet játszik az egységes piac alakításában. A versenypolitika lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy méretüktől függetlenül érdemek alapján versenyezzenek és növekedjenek az EU-ban, miközben előmozdítja az innovációt és a növekedést, valamint hozzájárul az uniós gazdaság általános versenyképességéhez és rezilienciájához.

Az uniós versenypolitika a versenyszabályok hatékony érvényesítésével együtt alacsonyán tartja az árakat, javítja a termékminőséget és felgyorsítja az innovációt, általában véve növelve a fogyasztók és a vállalkozások jólétét. Az uniós versenypolitika célja a piacok nyitottságának és versengő jellegének fenntartása, különösen azáltal, hogy megszünteti és szankcionálja a versenyfolyamatot torzító gyakorlatokat, és csak a legkevésbé torzító állami támogatásokat engedélyezi.

2024-ben Enrico Letta¹ és Mario Draghi² egy-egy jelentést tett közzé. Enrico Letta jelentése ajánlásokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy miként lehetne javítani az egységes piacot, Mario Draghi jelentése pedig javaslatokat fogalmaz meg azzal kapcsolatban, hogy miként lehetne növelni az EU versenyképességét. Mindkét jelentés hangsúlyozza, hogy az egységes piac az EU legjobb eszköze a versenyképes, tiszta és digitális jövő szempontjából, és hogy a versenyszabályok hatékony érvényesítése az EU termelékenységnövekedésének és versenyképességének alapvető forrása. A hatékony verseny a jól működő piacok alapvető jellemzője.

Mindezek fényében az Európai Bizottság (Bizottság) és Versenypolitikai Főigazgatósága 2024-ben folytatta az uniós versenypolitika fejlesztését a zöld, digitális és reziliens európai gazdaság célkitűzéseinek elérése, valamint a versenyszabályok aktív érvényesítése érdekében. A hatékony verseny a jól működő piacok alapvető jellemzője. A versenypolitika azonban nem légtüres térben működik. Az ágazatspecifikus szabályozások és a versenyszabályok érvényesítése együttműködnek és erősítik egymást.

A 2024. évi versenypolitikai jelentést a Bizottság az Európai Parlamentnek, az Európai Unió Tanácsának, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Európai Bizottságának nyújtja be. A jelentés ismerteti az uniós versenypolitika és annak végrehajtása terén 2024-ben bekövetkezett legfontosabb fejleményeket. A jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum átfogóbb képet ad a szakpolitikai fejleményekről, a jogérvényesítési intézkedésekről és a fontos ítélezési gyakorlatról.

¹*Much more than a market- Speed, Security, Solidarity, Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens* (Jóval több mint piac – Gyorsaság, biztonság, szolidaritás: az egységes piac megerősítése valamennyi európai polgár fenntartható jövője és jóléte érdekében), Enrico Letta, 2024. április 10.

² *The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe* (Az európai versenyképesség jövője – Európai versenyképességi stratégia), Mario Draghi, 2024. szeptember 9.

2. A versenyszabályok korszerűsítése és egyszerűsítése az EU versenyképességéhez, a zöld és digitális átálláshoz, valamint az egységes piac megerősítéséhez való hozzájárulás érdekében

2024-ben nagy előrehaladás történt annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi versenyjogi jogérvényesítési eszköz (az összefonódás ellenőrzése, az antitröszt és az állami támogatások ellenőrzése) továbbra is megfeleljen a tisztességes verseny védelmének, és összhangban legyen a zöld, digitális és reziliens uniós gazdaság célkitűzéseivel.

2.1. Az antitröszt- és összefonódás-ellenőrzési szabályok értékelése és felülvizsgálata

2024 februárjában a Bizottság elfogadta a **piac meghatározásáról szóló felülvizsgált közleményt** (MDN), amely aktualizálja a piacok meghatározásának módját annak érdekében, hogy tükrözze az új piaci realitásokat, valamint a döntéshozatali gyakorlat és az ítélkezési gyakorlat fejleményeit³. A piac meghatározásához azonosítani kell a vállalatok közötti verseny határait az összefonódások és a legtöbb antitrösztügy értékelése során. Az MDN növeli az átláthatóságot és a jobbiztonságot a vállalkozások számára, megkönnyíti a megfelelést és hozzájárul a verseny hatékonyabb érvényesítéséhez. A felülvizsgált MDN naprakész és hozzáférhetőbb iránymutatást nyújt. Általános elveket ír le, és hangsúlyozza a nem árjellegű paraméterek – például az innováció, a minőség, a megbízható ellátás és a fenntarthatóság – fontosságát a piac meghatározásában. Emellett az MDN iránymutatást tartalmaz a piacmeghatározási fogalmakra vonatkozóan bizonyos körülmények között, például a digitális piacokon, az innovációintenzív iparágakban és a strukturális átalakuláson áteső piacokon. Az MDN kiterjed a piacok meghatározásához és a piaci részesedések kiszámításához használt kvantitatív technikákra is.

Az **antitröszteljárési keret** értékelése 2024-ben fejeződött be. Az 1/2003/EK rendelet⁴ és végrehajtási jogi aktusa, a 773/2004/EK rendelet⁵ olyan eljárási keretet hoz létre, amelynek célja az EUMSZ 101. és 102. cikkének hatékony és egységes alkalmazása. Széles körű bizonyítékgyűjtést, nyilvános konzultációt és felmérést követően a Bizottság 2024 szeptemberében szolgálati munkadokumentumot⁶ tett közzé, amely ismerteti az értékelés eredményeit. Az értékelési folyamat során a Bizottság szolgálatai kapcsolatban álltak a tagállamok nemzeti versenyhatóságaival. A Bizottság munkatársai arra a következtetésre jutottak, hogy az értékelt rendeletek általában véve jól teljesítettek az EUMSZ 101. és 102. cikkének hatékony és egységes alkalmazására irányuló célkitűzéseik elérése terén, egyrészt a Bizottság végrehajtási jogkörében bevezetett változtatások, másrészt a nemzeti versenyhatóságoknak az uniós versenyszabályok érvényesítésére való felhatalmazása révén. Az értékelés azokat a területeket is azonosította, amelyekkel kapcsolatban további mérlegelésre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a versenyjogi jogérvényesítés

³ A Bizottság közleménye – A Bizottság közleménye az uniós versenyjog alkalmazásában az érintett piac meghatározásáról (HL C, C/2024/1645, 2024.2.22., 1. o.).

⁴ A Tanács 1/2003/EK rendelete (2002. december 16.) a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról (HL L, 2003.1.4. 1. o.).

⁵ A Bizottság 773/2004/EK rendelete (2004. április 7.) a Bizottság által az EK-Szerződés 81. és 82. cikke alapján folytatott eljárásokról (HL L 123., 2004.4.27., 18. o.).

⁶ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Az 1/2003/EK és a 773/2004/EK rendelet értékelése (SWD(2024) 217 final), 2024.9.5.

lépést tartson a digitalizációval, és hogy biztosítani lehessen az antitröszt szabályok következetes és gyors érvényesítését.

Az erőfölénnyel való, kizorításra irányuló visszaélések kárt okoznak a vállalkozásoknak és a fogyasztóknak is. Magasabb árakhoz, visszafogottabb innovációhoz, valamint az áruk és szolgáltatások minőségének romlásához vezetnek. 2024-ben a Bizottság folytatta az **erőfölénnyel való, kizorításra irányuló visszaélésekről szóló új iránymutatás** kidolgozását. A gyakorlat célja az EUMSZ 102. cikke szerinti kizorító magatartásra vonatkozó ítélkezési gyakorlat rendszerezése a jogbiztonság és a kiszámíthatóság biztosítása, valamint a vállalkozások számára történő operatív iránymutatás nyújtása. Az iránymutatás célja továbbá egy működőképes, hatásalapú megközelítés előmozdítása, összhangban a gazdasági gondolkodással és az EUMSZ 102. cikkének hatékony érvényesítéséhez vezető módon. A Bizottság 2024 augusztusában tette közzé az erőfölénnyel való, kizorításra irányuló visszaélésekről szóló iránymutatás⁷ tervezetét észrevételezés céljából. Az Európai Versenyhatóságok Hálózata (ECN) ezt követően egy 2024 szeptemberében kiadott együttes nyilatkozatban⁸ jóváhagyta az iránymutatás tervezetét.

A Bizottság 2024 januárjában elindította a **gépjárműágazatra vonatkozó csoportmentességi rendelet** (MVBÉR) értékelését. Ezen értékelés célja annak felmérése, hogy az MVBÉR milyen mértékben felel meg a céljának. 2023 áprilisában a Bizottság 2028. május 31-ig, öt évre meghosszabbította az MVBÉR időbeli hatályát⁹. Ez a korlátozott meghosszabbítás több időt biztosított a Bizottságnak az újonnan megjelenő – például a digitális funkciók új járművekben való egyre szélesebb körű használatából eredő – tendenciák értékelésére. A Bizottság ugyanezen érvényességi idővel aktualizálta az **ágazatra vonatkozó kiegészítő iránymutatást**¹⁰ is.

Véglegesítették a technológiaátadási megállapodásokra vonatkozó szabályok értékelését. A **technológiatranszferre vonatkozó csoportmentességi rendelet** (TTBER)¹¹ a megállapodások és magatartások bizonyos kategóriáit mentesíti az uniós versenyszabályok alkalmazása alól. A jelenlegi TTBER 2026. április 30-án hatályát veszti, és értékelés tárgyát képezte (beleértve a kísérő iránymutatást is)¹², hogy felmérjék a szabályok gyakorlati működését, el tudják dönteni, hogy a Bizottság hagyja-e, hogy a rendelet hatályát veszítse, meghosszabbítsa-e azt, vagy felülvizsgált rendeletet és kapcsolódó iránymutatásokat készítsen-e. 2024 novemberében közzétették az értékelés

⁷ A Bizottság közleménye – Iránymutatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 102. cikkének az erőfölényben lévő vállalkozások kizorító magatartására történő alkalmazásáról.

⁸ Az Európai Versenyhatóságok Hálózatának (ECN) együttes nyilatkozata (2024. szeptember 2.) az erőfölényben lévő vállalkozások kizorító magatartásáról szóló iránymutatás elfogadására irányuló európai bizottsági kezdeményezésről.

⁹ A Bizottság 461/2010/EU rendelete (2010. május 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-ágazatbeli vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról (HL L 129., 2010.5.28., 52. o.), módosította: a Bizottság (EU) 2023/822 rendelete (2023. április 17.) a 461/2010/EU rendeletnek a rendelet alkalmazási időszaka tekintetében történő módosításáról (HL L 102I., 2023.4.17., 1. o.).

¹⁰ A Bizottság közleménye: A gépjárművek értékesítésére és javítására, valamint a gépjármű-pótalkatrészek forgalmazására vonatkozó megállapodásokban szereplő vertikális korlátozásokról szóló kiegészítő iránymutatás (HL C 138., 2010.5.28., 16. o.), módosította: a Bizottság közleménye – A bizottsági közlemény módosítása – A gépjárművek értékesítésére és javítására, valamint a gépjármű-pótalkatrészek forgalmazására vonatkozó megállapodásokban szereplő vertikális korlátozásokról szóló kiegészítő iránymutatás (2023/C 133 I/01) (HL C 133I., 2023.4.17., 1. o.).

¹¹ A Bizottság 316/2014/EU rendelete (2014. március 21.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének a technológiaátadási megállapodások csoportjaira történő alkalmazásáról (HL L 93., 2014.3.28., 17. o.).

¹² A Bizottság közleménye – Iránymutatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikkének a technológiaátadási megállapodásokra történő alkalmazásáról (HL C 89., 2014.3.28., 3. o.).

eredményeit¹³. Az értékelés kimutatta, hogy a TTBER és a technológiaátadási megállapodásokról szóló iránymutatás nagyrészt sikeresen biztosította az uniós versenyszabályok hatékony, eredményes és egységes alkalmazását a technológiaátadási megállapodásokra, és hogy célkitűzéseik továbbra is relevánsak. Az értékelés azt is kimutatta, hogy a TTBER-t és a kísérő iránymutatást javítani és egyszerűsíteni lehetne a jogbiztonság fokozása és a közelmúltbeli piaci fejlemények tükrözése érdekében. A Bizottság felül fogja vizsgálni a technológiatranszferre vonatkozó keretet annak érdekében, hogy egyértelmű, egyszerű és naprakész szabályozást biztosítson a vállalatok számára a versenyt elősegítő technológiahasznosítási megállapodásokhoz, ezáltal megkönnyítve a technológia terjesztését, ösztönözve az induló K+F-et és előmozdítva az innovációt.

2024 novemberében a Bizottság a Versenypolitikai Főigazgatóság megbízásából **utólagos értékelő tanulmányt** tett közzé, amely a gyógyszeripari ágazatban megvalósuló „gyilkos felvásárlásokra” terjedt ki¹⁴. A tanulmány alkalmazásában a gyilkos felvásárlást olyan innovatív gyógyszerészeti termékek beszerzéseként határozták meg, amelyek célja vagy hatása az egymást átfedő K+F projektek valamelyikének megszüntetése. Jelentős a kockázata annak, hogy az ilyen gyilkos felvásárlások csökkentik az ügyletben és végső soron az egész piacon zajló innovációs versenyt. A tanulmány nemcsak a nyomonkövetési és értékelési megállapodásokat vizsgálta, hanem más típusú ügyleteket is, beleértve az engedélyezési megállapodásokat és a K+F együttműködési megállapodásokat¹⁵. A tanulmány szerint 2014 és 2018 között évente átlagosan 48 tranzakció során került sor szűken átfedő K+F projektek beszerzésére a klinikai vizsgálatok szintjén. Ezek jelentős részében a felek egyik K+F projektjét később megszüntették. A belső dokumentumokhoz való hozzáférés nélkül a tanulmány nem tudott konkrét példákat azonosítani olyan ügyletekre vonatkozóan, amelyek esetében megerősítést nyert („beigazolódott”), hogy gyilkos felvásárlásokról van szó, de évente 18 tranzakció esetében állapították meg, hogy „további vizsgálatot érdemelnek”, ami azt jelenti, hogy nem volt egyértelműen azonosítható műszaki vagy biztonsági ok, amely megmagyarázná a szóban forgó megszüntetést. A tanulmány értékelte a potenciális gyilkos felvásárlásokkal foglalkozó korábbi bizottsági jogérvényesítést, valamint a Bizottság e tekintetben hozott intézkedéseit irányító jogi keretet. Megállapította, hogy a Bizottság öt, gyilkos felvásárlásokat érintő összefonódási ügyben helyesen értékelte a kérelméteket¹⁶. A tanulmány emellett javaslatokat is tartalmazott a korrekciós intézkedések kialakításának javítására. Végezetül a tanulmány elemezte a

¹³ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének a technológiaátadási megállapodások kategóriáira történő alkalmazásáról szóló, 2014. március 21-i 316/2014/EU bizottsági rendelet értékelése (SWD(2024) 269 final), 2024.11.22.

¹⁴ A belső dokumentumokhoz való hozzáférés nélkül a szerzők nem tudták megerősíteni („bizonyítani”) a gyilkos felvásárlások konkrét példáit. A tanulmány megállapításainak nagyságrendje hasonló ahhoz, amelyet más, különböző módszereket és adatkészleteket alkalmazó kutatók állapítottak meg.

¹⁵ Buccirossi, P., Marrazzo, A. *et al.* (2024), *Ex-post evaluation: EU competition enforcement and acquisitions of innovative competitors in the pharma sector leading to the discontinuation of overlapping drug research and development projects* (Utólagos értékelés: Az uniós versenyjog érvényesítése és innovatív versenytársak felvásárlása a gyógyszerágazatban, ami az egymást átfedő gyógyszerkutatói és -fejlesztési projektek megszüntetéséhez vezet), a Lear által az Európai Bizottság számára készített zárójelentés, 2024. november. Lásd: https://competition-policy.ec.europa.eu/publications/ex-post-economic-evaluations_en. Az eredmények részletesebb leírását lásd a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 7.4. szakaszában.

¹⁶ Az öt esetet a tanulmány céljaira választották ki, és azok nem jelzik a potenciális gyilkos felvásárlásokkal kapcsolatos esetek teljes számát.

gyilkos felvásárlások kezelésére használt összefonódás-ellenőrzési és antitrösztesszközök alkalmasságát azokban az esetekben, amikor a Bizottság nem rendelkezik hatáskörrel¹⁷.

2.2. Az állami támogatási szabályok és iránymutatás értékelése és felülvizsgálata

2024 májusában a Bizottság módosította a **regionális állami támogatásokról szóló iránymutatást** (RAG)¹⁸. A tagállamok azon lehetősége, hogy a RAG keretében támogatást nyújtsanak, fontos eszköz a beruházások támogatására Európa kevésbé előnyös régióiban, valamint a társadalmi és gazdasági kohézió fokozására. A RAG¹⁹ módosítása lehetővé tette a tagállamok számára, hogy módosítsák regionális támogatási térképeiket annak érdekében, hogy a **Stratégiai Technológiák Európai Platformja** (STEP)²⁰ hatálya alá tartozó beruházási projektekhez az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontja alapján támogatásra jogosult régiókban (az úgynevezett „a” térségekben) legfeljebb 10 százalékponttal, az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján támogatásra jogosult régiókban (az úgynevezett „c” térségekben) pedig legfeljebb 5 százalékponttal nyújtsanak nagyobb összegű regionális támogatást. A STEP célja, hogy támogassa a zöld és digitális átállás szempontjából releváns kritikus technológiák fejlesztését és gyártását, valamint az EU stratégiai szuverenitását.

A kockázatfinanszírozás döntő szerepet játszik a gazdaság finanszírozásában, különösen az induló innovatív vállalkozások, a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok esetében. 2024 januárjában a Bizottság **gyakorlati iránymutatást** nyújtott a tagállamoknak arra vonatkozóan, hogy **miként kell értékelni a kockázatfinanszírozási intézkedésekhez nyújtott támogatás meglétét** annak mérlegelésekor, hogy a vállalkozások finanszírozáshoz való hozzáférését megkönnyítő állami intézkedések állami támogatásnak minősülnek-e²¹.

2024. január 1-jén két felülvizsgált *de minimis* rendelet lépett hatályba. 2024 decemberében elfogadták a harmadik *de minimis* rendeletet.

A felülvizsgált **általános *de minimis* rendelet**²² 2030. december 31-ig lesz alkalmazandó. A rendelet mentesíti a kis összegű támogatásokat az állami támogatások uniós ellenőrzése alól, mivel úgy tekinthető, hogy e támogatások nem gyakorolnak hatást a tagállamok közötti kereskedelemre, és nem torzítják a versenyt, illetve nem fenyegetnek annak torzításával. A mentesség felső határát vállalatonként 200 000 EUR-ról 300 000 EUR-ra emelték egy hároméves időszak alatt. A tagállamok

¹⁷ A gyilkos felvásárlásokkal kapcsolatban lásd még a Bíróság Illumina/Grail ügyben hozott ítéletének az alábbi 3.1. szakaszban található összefoglalóját.

¹⁸ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a regionális állami támogatásokról (HL C 153., 2021.4.29., 1. o.).

¹⁹ A Bizottság közleménye a regionális állami támogatásokról szóló iránymutatásnak a Stratégiai Technológiák Európai Platformja tekintetében történő kiegészítéséről.

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/795 rendelete (2024. február 29.) a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról és a 2003/87/EK irányelv, valamint az (EU) 2021/1058, az (EU) 2021/1056, az (EU) 2021/1057, az 1303/2013/EU, a 223/2014/EU, az (EU) 2021/1060, az (EU) 2021/523, az (EU) 2021/695, az (EU) 2021/697 és az (EU) 2021/241 rendelet módosításáról.

²¹ Gyakorlati iránymutatás a tagállamok számára: A kockázatfinanszírozási intézkedésekre vonatkozó piacgazdasági befektetői próba, 2024. január 26.

²² A Bizottság (EU) 2023/2831 rendelete (2023. december 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L, 2023/2831, 2023.12.15.).

kötelesek lesznek a csekély összegű támogatásokat nemzeti vagy uniós szinten létrehozott központi nyilvántartásban rögzíteni. Ez a kötelezettség 2026. január 1-jétől alkalmazandó.

Az **általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló felülvizsgált *de minimis* rendelet**²³ szintén 2024. január 1-jén lépett hatályba. A csekély összegű támogatás mentességének felső határát vállalatonként 500 000 EUR-ról 750 000 EUR-ra emelték egy hároméves időszak alatt. Az általános *de minimis* rendelethez hasonlóan a tagállamok kötelesek lesznek az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz nyújtott csekély összegű támogatást nemzeti vagy uniós szinten létrehozott központi nyilvántartásba bejegyezni. Ez a kötelezettség 2026. január 1-jétől alkalmazandó.

2024 decemberében a Bizottság elfogadta a **mezőgazdasági *de minimis* rendelet módosítását**²⁴. A módosított szabályokkal a tagállamok nagyobb mértékben támogathatják a mezőgazdasági termelőket egyszerű, gyors, közvetlen és hatékony módon. A módosítással bevezetett főbb változások a következők: 1. a csekély összegű támogatások vállalkozásonkénti felső határának három év alatt történő emelése 25 000 EUR-ról 50 000 EUR-ra, 2. a „nemzeti felső határ” (a csekély összegű támogatások halmozott összegének tagállamonkénti maximális összege) az érintett tagállam mezőgazdasági termelése értékének 1,5 %-áról 2 %-ra emelése, 3. az „ágazati felső határ” eltörlése (az intézkedések tagállamonkénti felső határa csak egy termékpiacot céloz meg), 4. a csekély összegű támogatások kötelező központi nyilvántartásának bevezetése nemzeti vagy európai szinten, valamint 5. a felülvizsgált rendelet érvényességének 2032. december 31-ig történő meghosszabbítása.

A *de minimis* felső határ emelése és a *de minimis* támogatások központi nyilvántartása a három rendeletben jelentősen egyszerűsíti az alkalmazandó szabályokat. A megemelt felső határok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy gyorsabb és egyszerűbb támogatást nyújtsanak, a központi nyilvántartások pedig csökkentik az érdekelt felek jelentéstételi kötelezettségeit.

Emellett a Bizottság 2024 júniusában konzultáció céljából közzétette a szárazföldi és multimodális közlekedésre vonatkozó új szabálytervezetét, a **szárazföldi és multimodális közlekedésre vonatkozó iránymutatását** (LMTG) és a **közlekedési csoportmentességi rendeletet** (TBER). A TBER bizonyos támogatási kategóriákat mentesíteni kíván az előzetes bejelentés alól a vasúti, belvízi és multimodális szállítási ágazatban. Kiegészíti az LMTG-t, amely felváltja a jelenlegi vasúti iránymutatást²⁵, és meghatározza a csoportmentességben nem részesülő fenntartható szárazföldi közlekedéshez nyújtott támogatás egységes piaccal való összeegyeztethetőségének értékelésére vonatkozó feltételeket. Ez a két szabályrendszer átfogó és naprakész szabálykönyvet fog alkotni a fenntartható szárazföldi közlekedés támogatására vonatkozóan. E két eszköz felülvizsgálata folyamatban van.

²³ A Bizottság (EU) 2023/2832 rendelete (2023. december 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L, 2023/2832, 2023.12.15.).

²⁴ A Bizottság 1408/2013/EU rendelete (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 352., 2013.12.24., 9. o.).

²⁵ A Bizottság közleménye – Közösségi iránymutatás a vasúti vállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokról (HL C 184., 2008.7.22., 13. o.).

2.3. Az állami támogatási politika mint a reziliencia kulcsa válság idején

Az állami támogatási szabályok biztosítják, hogy a támogatás a piaci hiányosságokra irányuljon, elkerülje a túlkompensációt, a magánfinanszírozás kiszorítását és más típusú versenytorzulásokat az egységes piacon. Az elmúlt években az állami támogatási politika segítette az EU gazdaságát abban, hogy megbirkózzon az egymást követő válságokkal, és ellenállóbbá váljon velük szemben.

A nettó zéró üvegházhatásúgáz-kibocsátású gazdaságra való átállás támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret

2024-ben a Bizottság folytatta az **ideiglenes válság- és átállási keret (TCTF)**²⁶ alkalmazását az **uniós gazdaságnak az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúját követő támogatása**, valamint a nettó zéró gazdaságra való átállás szempontjából kulcsfontosságú ágazatok további támogatása érdekében.

2025 végéig hatályban marad a megújuló energiára, az energiatárolásra és az ipari termelési folyamatok dekarbonizációjára vonatkozó rendszerek bevezetése felgyorsításának lehetősége (a TCTF 2.5. és 2.6. szakasza), valamint a nettó zéró gazdaságra való átállást támogató beruházások további felgyorsítását célzó intézkedések elfogadásának lehetősége (2.8. szakasz). Azok a szakaszok, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy korlátozott összegű támogatást (a TCTF 2.1. szakasza) és a magas energiaárak ellentételezésére irányuló támogatást (a TCTF 2.4. szakasza) nyújtsanak, 2024. június 30-ig alkalmazandók maradtak. A tagállamokkal folytatott konzultációt követően a Bizottság 2024. május 2-án a mezőgazdasági termékek elsődleges előállításával foglalkozó, illetve a halászati és akvakultúra-ágazatban tevékenykedő vállalkozások sajátos helyzetének fényében módosította az ideiglenes válság- és átállási keretet (TCTF). A Bizottság elfogadta azon rendelkezések korlátozott meghosszabbítását, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy az említett ágazatokban működő vállalkozások számára 2024. december 31-ig korlátozott összegű támogatást nyújtsanak (a TCTF 2.1. szakasza)²⁷.

A Bizottság 2024-ben 127 határozatot fogadott el (közülük 55 volt módosító határozat) a TCTF vagy annak elvei alapján, ezzel 24 tagállam által bejelentett 77 nemzeti intézkedést hagyott jóvá. Az ezen állami támogatási intézkedések keretében a tagállamok által a Bizottságnak bejelentett teljes költségvetés 68,03 milliárd EUR-t tett ki.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása

2024-ben folytatódott a **Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF)**²⁸ – a **Next Generation EU** kezdeményezés²⁹ központi eleme – keretében elfogadott nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek Bizottság általi végrehajtása. A kohéziós politika mellett és annak

²⁶ A Bizottság közleménye – Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (HL C 101., 2023.3.17., 3. o.).

²⁷ A Bizottság közleménye – Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret második módosítása (HL C, C/2024/3113, 2024.5.2.).

²⁸ Lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/IP_22_3131 és https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html?lang=en.

²⁹ https://next-generation-eu.europa.eu/index_hu.

kiegészítéseként a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz a Covid19-világjárvány társadalmi és gazdasági következményeinek enyhítése, valamint a zöld és digitális átállás támogatása révén előmozdítja a tagállamok közötti kohéziót. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által finanszírozott intézkedések többsége nem minősül állami támogatásnak. Az állami támogatásnak minősülő intézkedések többségét a tagállamok közvetlenül, csoportmentességi rendelet³⁰ vagy a *de minimis* rendelet³¹ alapján hajthatják végre. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozott egyes állami támogatási intézkedéseket azonban előzetes engedélyezés céljából be kell jelenteni a Bizottságnak. 2024-ben a Bizottság legalább 40 állami támogatási határozatot fogadott el a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozott intézkedések engedélyezéséről. E határozatok némelyike közös európai érdeket szolgáló fontos projektekre vonatkozott, mivel bizonyos esetekben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásait ilyen projektek társfinanszírozására használták fel.

3. A versenyszabályok hatékony érvényesítése hozzájárult az EU zöld és digitális átállásához és az egységes piac megerősítéséhez

A versenyszabályok érvényesítése hozzájárul az egységes piac belépési és terjeszkedési akadályainak felszámolásához. A piacgazdaságban hatékony verseny nélkül nincs versenyképesség. A piacok jobb működése és a piaci fegyelem megőrzése révén a versenyszabályok több innovációhoz, beruházáshoz és diverzifikáltabb ellátási láncokhoz vezetnek. Ez hozzájárul a digitális és zöld átálláshoz, valamint az uniós gazdaság gazdasági rezilienciájához, és támogatja az uniós iparpolitikát.

3.1. A piacok tisztességességének és versengő jellegének megőrzése, valamint az egységes piac megerősítése

A trösztellenes jogszabályok betartásának biztosítása

Az antitröszt területén a Bizottság 2024-ben folytatta a digitális piacokon a nagy digitális vállalatokkal szembeni számos ügy kivizsgálását, ezáltal biztosítva, hogy ezek a vállalatok ne éljenek vissza piaci erejükkel. A digitális piacok sajátos jellemzőkkel rendelkeznek, és konkrét kihívásokat jelentenek az uralkodó üzleti modellek és a szokásos piaci dinamikák miatt. A vállalatok például adatokat vagy technológiát szerezhetnek be a piacra lépés akadályainak növelése vagy a versenytársak adatainak saját hasznukra történő felhasználása érdekében (például kettős funkcióval rendelkező platformok, azaz amelyek közvetítők és versenytársak).

2024 márciusában a Bizottság több mint 1,8 milliárd EUR összegű bírságot szabott ki az *Apple*-re amiatt, hogy visszaélt erőfölényével az iPhone és az iPad felhasználói (együttesen iOS-felhasználók) által az App Store-on keresztül használt zenelejátszó alkalmazások terjesztésének piacán³². A

³⁰ Elsősorban a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU európai bizottsági rendelet (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 187., 2014.6.26., 1 o.); legutóbb módosította: a Bizottság (EU) 2021/1237 rendelete (HL L 270., 2021.7.29., 1. o.).

³¹ Elsősorban az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2012. december 13-i (EU) 2023/2831 európai bizottsági rendelet (HL L, 2023/2831, 2023.12.15., 1. o.).

³² AT.40437. sz. ügy – Apple – Az App Store gyakorlatai (zenei adatfolyam-továbbítás).

Bizottság nevezetesen azt állapította meg, hogy az Apple korlátozásokat alkalmazott az alkalmazásfejlesztőkre, megakadályozva őket abban, hogy tájékoztassák az iOS-felhasználókat az alkalmazáson kívül elérhető alternatív és olcsóbb zenei előfizetési szolgáltatásokról (fizetésimód-választást akadályozó rendelkezések).

2024 novemberében a Bizottság 797,72 millió EUR összegű bírságot szabott ki a *Meta*-ra erőfölénnyel való visszaélés miatt³³. A Meta elsődleges terméke a Facebook közösségi oldal. Emellett a Facebook kínálja a „Facebook Marketplace” online hirdetési szolgáltatást, amelyben a felhasználók árukat vásárolhatnak és értékesíthetnek. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Meta megsértette az uniós antitröszt szabályokat azáltal, hogy a Facebook Marketplace-t a Facebook közösségi oldalhoz kapcsolta. Mivel minden Facebook-felhasználó hozzáfér a Facebook Marketplace-hez, és ki van téve annak, függetlenül attól, hogy akarja-e vagy sem, ez olyan jelentős előnyöket biztosít a Facebook Marketplace számára, amelyekkel a versenytársak nem tudnak versenyre kelni. Ezenkívül a Facebook egyoldalúan tisztességtelen kereskedelmi feltételeket ír elő a Meta platformjainak, különösen a Facebook és az Instagram más hirdetőivel szemben. Ez lehetővé teszi a Meta számára, hogy kizárólag a Facebook Marketplace javára használja fel a más hirdetőök által generált, kapcsolódó adatokat.

2024 júniusában a Bizottság tájékoztatta a *Microsoft*-ot azon előzetes álláspontjáról, hogy a vállalat megsértette az EUMSZ 102. cikkét azáltal, hogy Teams nevű kommunikációs és kollaborációs termékét összekapcsolta az Office 365 és a Microsoft 365 vállalkozásoknak szóló csomagjaiban szereplő, népszerű produktivitási alkalmazásaival³⁴.

A digitális nagyvállalatok piaci magatartásával kapcsolatos vizsgálatok mellett a Bizottság számos más ágazatban, például a mobiltelefonok ágazatában és a ruházati ágazatban is fellépett a versenyellenes gyakorlatok ellen.

2024 novemberében a Bizottság hivatalos vizsgálatot indított azzal kapcsolatban, hogy a *Corning* – a kézi elektronikus eszközök törésálló üvegeinek egyik fő gyártója – visszaélhetett-e erőfölényével az ilyen eszközök világpiacán³⁵. A Bizottság jelenleg vizsgálja, hogy a Corning versenyellenes kizárólagos szállítási megállapodásokat kötött-e mobiltelefon-gyártókkal és olyan vállalatokkal, amelyek e célból nyersüveget dolgoznak fel. A Bizottság aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Corning által a mobiltelefon-gyártókkal és a nyersüveg-feldolgozókkal kötött megállapodások kizárhatták a versenytársakat a piac nagy szegmenseiből, ezáltal csökkentve a fogyasztók választási lehetőségeit, növelve az árakat és a fogyasztók kárára elfojtva az innovációt.

2024 novemberében a Bizottság 5,7 millió EUR összegű bírságot szabott ki a *Pierre Cardin* divatházra és annak legnagyobb engedélyesére, az *Ahlers*-re az uniós versenyjog megsértése miatt³⁶. A Bizottság megállapította, hogy a Pierre Cardin és az Ahlers megsértette az EUMSZ 101. cikkét

³³ AT.40684. sz. ügy – Facebook Marketplace.

³⁴ AT.40721. sz. ügy – Microsoft Teams és AT.40873. sz. ügy – Microsoft Teams II.

³⁵ AT.40728. sz. ügy – Corning.

³⁶ AT.40642. sz. ügy – Pierre Cardin/Ahlers.

azáltal, hogy korlátozta a Pierre Cardin-engedéllyel rendelkező termékek passzív értékesítését az Unión belül, és korlátozta azokat az ügyfeleket, akiknek ezeket a termékeket el lehet adni. A Pierre Cardin és az Ahlers magatartása jogellenesen széttagolta az egységes piacot azáltal, hogy megakadályozta, hogy a fogyasztók a kedvezőbb ajánlat megszerzése céljából nézelődjenek, és nagyobb választékból részesüljenek.

2024-ben a Bizottság folytatta az élelmiszer-ágazat vizsgálatát, amely kulcsfontosságú az uniós polgárok számára. Az – infláció által felgyorsított – emelkedő élelmiszerárak jelentősen hozzájárulnak a megélhetési költségek növekedéséhez az EU-ban.

2024 májusában a Bizottság 337,5 millió EUR összegű bírságot szabott ki a *Mondelez*-re a csokoládé-, keksz- és kávétermékek határokon átnyúló kereskedelmének akadályozása miatt³⁷. A Mondelez 22 megállapodást kötött az EUMSZ 101. cikkének megsértésével, valamint visszaélt erőfölényével, megsértve ezzel az EUMSZ 102. cikkét.

2024 januárjában a Bizottság kifogásközlést fogadott el egy állítólagos norvég lazackartellról³⁸. Norvégiában zajlik a tenyésztett lazac világszintű tenyésztésének több mint fele, és az uniós vállalatok az ország fő vevői. A Bizottság azt gyanítja, hogy a *norvég lazactenyésztők* megsérthették az uniós antitröszt szabályokat azzal, hogy összejátszottak, torzítva ezzel a versenyt a norvég tenyésztett lazac azonnali értékesítésének uniós piacán.

A Bizottság továbbá folytatta arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a gyógyszeripari termékek mindenki számára megfizethetőek maradjanak. A kezelés megválaszthatóságának megőrzésével és kiszélesítésével, valamint az új és jobb gyógyszerek kifejlesztéséhez vezető innováció ösztönzésével a versenyszabályok Bizottság általi érvényesítése a nemzeti egészségügyi rendszerek, a gyógyszertárak, a betegek és végső soron általánosságban a fogyasztók javát szolgálta.

E célból a Bizottság 2024 júliusában tett a *Vifor* által felajánlott, jogilag kötelező erejű kötelezettségvállalásokat vezetett be az EU-ban a legközelebbi konkurens intravénás vaskezelés, a *Pharmacosmos* Monofer nevű gyógyszerének állítólagos becsmérése ellen³⁹. A Vifor vállalta, hogy átfogó és többszornás kommunikációs kampányt folytat a Monofer biztonságával kapcsolatban korábban terjesztett, potenciálisan félrevezető üzenetek hatásainak orvoslása és megszüntetése érdekében. A Vifor azt is megígérte, hogy 10 éven át nem vesz részt a Monofer biztonságát hátrányosan befolyásoló külső promóciós és orvosi kommunikációban.

2024 októberében a Bizottság 462,6 millió EUR összegű bírságot szabott ki a *Teva* globális gyógyszeripari vállalatra, amiért visszaélt erőfölényével azáltal, hogy késleltette a Copaxone-nal (glatiramer-acetát), a vállalat szklerózis multiplex kezelésére szolgáló „sztárgyógyszerével” szembeni versenyt⁴⁰. A Teva 2015-ig rendelkezett alapszabadalommal a glatiramer-acetátra

³⁷ AT.40632. sz. ügy – Mondelez – Kereskedelmi korlátozások.

³⁸ AT.40606. sz. ügy – Tenyésztett lazac.

³⁹ AT.40577. sz. ügy – Vifor – Intravénás vaskészítmények.

⁴⁰ AT.40588. sz. ügy – TEVA – Copaxone.

vonatkozóan. A Bizottság megállapította, hogy a Teva mesterségesen kiterjesztette a glatiramer-acetát szabadalmi oltalmát azáltal, hogy másodlagos szabadalmakból álló hálót hozott létre a gyártási folyamatra és az adagolási rendre vonatkozóan, majd azokat érvényesítette a versenytársakkal szemben, ami elhúzódó jogi harcokat eredményezett, és akadályozta a versengő gyógyszerek piacra lépését. Ezenkívül a Teva szisztematikusan félrevezető információkat terjesztett a konkurens termék biztonságosságáról, hatásosságáról és a Copaxone-nal való terápiás egyenértékűségéről annak érdekében, hogy akadályozza a versengő termék piacra lépését és elterjedését. A Teva visszaélt erőfölényével a glatiramer-acetát piacán Belgiumban, Csehországban, Németországban, Olaszországban, Hollandiában, Lengyelországban és Spanyolországban. A Teva versenyellenes magatartásának súlyos hatásait megerősíti az a tény, hogy a rivális termék piacra lépését követően a glatiramer-acetát listaárai akár 80 %-kal is csökkentek.

Forrás: Európai Bizottság

Az 1/2003 rendelet felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy előre be nem jelentett vizsgálatokat folytasson az uniós versenyszabályok megsértésével gyanúsított társaságok telephelyein. 2024-ben a Bizottság számos ágazatban végzett előre be nem jelentett ellenőrzéseket, például gumiabroncsokat (két alkalommal)⁴¹, adatközpontok építését⁴² és pénzügyi szolgáltatásokat⁴³ illetően. 2024 júniusában a Bizottság 15,9 millió EUR összegű bírságot szabott ki az *International Flavors & Fragrances Inc.*-

⁴¹ Lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_24_561 és https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_24_3365.

⁴² Lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_24_5926.

⁴³ Lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_24_4832.

re és az *International Flavors & Fragrances IFF France SAS*-ra, amiért az ellenőrzés során megakadályozta a Bizottság vizsgálatát azáltal, hogy egy mobiltelefonról adatokat törölt le⁴⁴.

2024-ben a Bíróság és a Törvényszék számos fontos ítéletet hozott a Bizottság antitruszszabályokkal kapcsolatos jogérvényesítési tevékenységeivel kapcsolatban, megerősítve a Bizottság által az elmúlt években elfogadott néhány legjelentősebb határozatot:

A Törvényszék nagyrészt helybenhagyta a Bizottság által a Qualcomm-mal szemben kiszabott bírságot

2019-ben a Bizottság határozatot fogadott el, amelyben megállapította, hogy a *Qualcomm*, amely csipkészletek gyártásával foglalkozik, visszaélt erőfölényével azáltal, hogy a Universal Mobile Telecommunications Systems (UMTS) csipkészleteket két kulcsfontosságú ügyfele, a Huawei és a ZTE számára a költség alatti áron nyújtotta azzal a szándékkal, hogy eltörölje versenytársát, az Icerát. A Bizottság az érintett piacot az UMTS-szabványnak megfelelő slim és integrált bázissávú csipkészletek piacaként határozta meg. A Bizottság megállapította, hogy a Qualcomm legalább 2009. január 1. és 2011. december 31. között világméretű erőfölényben volt ezen a piacon, és 242 042 000 EUR bírságot szabott ki a társasággal szemben. Fellebbezésében a Qualcomm azt kérte a Törvényszéktől, hogy teljes egészében semmisítse meg a Bizottság határozatát, vagy lényegesen csökkentse a bírság összegét. 2024. szeptember 18-i ítéletében a Törvényszék elutasította a Qualcomm kifogását, a bírság kiszámítására vonatkozó jogalap kivételével. A Törvényszék megállapította, hogy a Bizottság indokolás nélkül eltért a 2006. évi bírságkiszabási iránymutatásában meghatározott módszertől. Következésképpen a Törvényszék a Qualcomm-mal szemben kiszabott bírságot 238 732 659 EUR-ra csökkentette⁴⁵.

A Bíróság helybenhagyta a Google Shopping ügyben hozott bizottsági határozatot

Egy 2017. évi határozatban a Bizottság megállapította, hogy a *Google* az általános keresési találati oldalain saját ár-összehasonlító szolgáltatásának eredményeit részesítette előnyben a versengő ár-összehasonlító szolgáltatások eredményeivel szemben. A Google elsődleges helyen, „szövegdobozokban” népszerűsítette saját eredményeit, kísérő képpel és szöveges információkkal együtt. Ezzel szemben a versengő ár-összehasonlító szolgáltatások keresési eredményei egyszerű általános találatokként jelentek meg, kék hivatkozásként. A Google az Európai Gazdasági Térség 13 országában tanúsított ilyen magatartást. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Google visszaélt erőfölényével azáltal, hogy kizorító magatartást tanúsított az általános online keresések és a speciális termékkeresések piacán, és 2 424 495 000 EUR összegű bírságot szabott ki. A Google és anyavállalata, az Alphabet megtámadta a Bizottság határozatát a Törvényszék előtt. 2021. novemberi ítéletében a Törvényszék nagyrészt elutasította a keresetet, és helyt adott a bírságnak. A Google és az Alphabet ezen ítélettel szemben benyújtott fellebbezését követően a Bíróság szintén helybenhagyta a Bizottság határozatát⁴⁶. A Bíróság megállapította, hogy főszabály szerint az a tény, hogy az erőfölényben lévő vállalkozás kedvezőbb bánásmódban részesíti saját termékeit vagy szolgáltatásait, mint versenytársainak termékeit vagy szolgáltatásait, önmagában nem tekinthető visszaélészerűnek. A Bíróság azonban megállapította, hogy a piac jellemzőire és az ügy sajátos körülményeire tekintettel a Google magatartása hátrányosan megkülönböztető volt, és nem minősül érdemeken alapuló versenynek. A Bíróság helybenhagyta a Bizottság által kiszabott bírságot.

⁴⁴ AT.40882. sz. ügy – IFF – Adatok törlése.

⁴⁵ A Törvényszék T-671/19. sz., Qualcomm kontra Bizottság ügyben 2024. szeptember 18-án hozott ítélete.

⁴⁶ A Bíróság 2024. szeptember 10-i ítélete, Google és Alphabet kontra Bizottság (Google Shopping), C-48/22 P, ECLI:EU:C:2024:726.

A Törvényszék megsemmisítette a Google AdSense ügyben hozott bizottsági határozatot

2024. szeptember 18-án a Törvényszék megsemmisítette a Google AdSense ügyben hozott bizottsági határozatot⁴⁷. Határozatában a Bizottság megállapította, hogy a Google visszaélt erőfölényével azáltal, hogy kizárólagossági záradékot, elhelyezési záradékot és a szolgáltatási megállapodásban szereplő előzetes engedélyezési záradékot alkalmazott az AdSense hirdetési platformja tekintetében annak érdekében, hogy korlátozza vagy megtiltsa a versengő szolgáltatásokból származó hirdetések megjelenítését. A Google ezt követően törölte vagy módosította a szóban forgó záradékokat. Bár a Törvényszék helybenhagyta a Bizottság megállapításainak többségét, megsemmisítette a Bizottság azon határozatát, amely közel 1,5 milliárd EUR összegű bírságot szabott ki a Google-re, mivel a Bizottság nem vette figyelembe az összes releváns körülményt a három záradék hatályának és időtartamának értékelése során. Következésképpen a Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy minden egyes záradék önálló, erőfölénnyel való visszaélésnek minősül, és hogy együttesen az EUMSZ 102. cikkébe ütköző egységes és folyamatos jogsértésnek minősülnek.

Összefonódás-ellenőrzés

2024-ben a Bizottság folytatta az összefonódás-ellenőrzési szabályok érvényesítését annak érdekében, hogy megvédje a vállalkozásokat és a fogyasztókat az áremelkedésekkel, valamint a verseny más fontos paramétereinek, például a minőségnek, a választéknak és az innovációnak a romlásával szemben az uniós gazdaság számos fontos területén. Az összefonódás-ellenőrzés megakadályozza a túlzott piaci erő kialakulását, a piaclezárásokat és a piaci szereplők kiszorítását, ezáltal pedig támogatja a Bizottság prioritásait.

2024-ben a Bizottság összefonódás-ellenőrzési tevékenysége továbbra is igen magas szinten zajlott. A Bizottság 398 összefonódási határozatot fogadott el különböző ágazatokban, szemben a 2023. évi 333 határozattal. Az összefonódások túlnyomó többségét (351) egyszerűsített eljárással hagyták jóvá. A Bizottság 10 tervezett felvásárlásba avatkozott be⁴⁸; ezek közül 8-at feltételekhez kötötten hagyták jóvá. 2024-ben nem volt tilalom, de a felek két bejelentett összefonódást megszüntettek, és a II. szakaszban visszavonták azokat⁴⁹. A kötelezettségvállalásokhoz kötött engedélyező határozathoz vezető ügyeket az alábbiakban foglaljuk össze, kezdve a részletes vizsgálatokat követően lezárt három üggyel.

2024 februárjában a Bizottság bizonyos feltételek mellett jóváhagyta az *Asiana Airlines Korean Air* általi tervezett felvásárlását⁵⁰. A Bizottság aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy az ügylet ártana a versenynek az EU és Dél-Korea közötti légi árufuvarozási szolgáltatások, valamint a Szöul és egyes uniós célállomások közötti négy útvonalon nyújtott légi személyszállítási szolgáltatások piacán. A Bizottság versenyjogi aggályainak eloszlatása érdekében a Korean Air felajánlotta, hogy elidegeníti

⁴⁷ A Törvényszék 2024. szeptember 18-i ítélete, Google és Alphabet kontra Bizottság (Google AdSense for Search), T-334/19, ECLI:EU:T:2024:634.

⁴⁸ Az összefonódási ügyekben végrehajtott beavatkozások közé tartoznak a tiltó határozatok, a jogorvoslatok mellett engedélyezett összefonódások, valamint a II. szakaszban történő visszavonások.

⁴⁹ M.10920. sz. ügy – Amazon/iRobot és M.11109. sz. ügy – IAG/AIR EUROPA.

⁵⁰ M.10149. sz. ügy – Korean Airlines/Asiana Airlines.

az Asiana globális teherfuvarozói üzletágát, és a T'Way versenytárs légitársaság rendelkezésére bocsátja a szükséges eszközöket ahhoz, hogy a négy egymást átfedő útvonalon megkezdhesse a repülési műveleteket.

2024 júliusában a Bizottság engedélyezte, hogy a *Lufthansa* és az *olasz Gazdasági és Pénzügyminisztérium* (MEF) bizonyos feltételek mellett megszerezze a javasolt közös irányítást az *ITA* felett⁵¹. A Bizottság versenyjogi aggályainak elosztatása érdekében a Lufthansa és a MEF azt javasolta, hogy i. bocsássák egy vagy két versenytárs légitársaság rendelkezésére a szükséges eszközöket ahhoz, hogy megállás nélküli járatokat indíthassanak Róma vagy Milánó és egyes közép-európai repülőterek között, valamint biztosítsák, hogy e légitársaságok egyike hozzáférjen az ITA belföldi hálózatához, hogy közvetett összeköttetést kínáljon egyes közép-európai repülőterek, valamint Rómán és Milánón kívül egyes olasz városok között, ii. kössenek megállapodásokat a versenytársakkal versenyképességük javítása érdekében a hosszú távú, aggodalomra okot adó útvonalakon, például járatközi megállapodások vagy résidőcsere révén, valamint iii. adják át a fel- és leszállási résidőket a Linate repülőtéren (Milánó) a jogorvoslat kedvezményezettjeinek az Olaszországot közép-európai országokkal összekötő, rövid távú útvonalak tekintetében.

2024 februárjában a Bizottság feltételekhez kötötten jóváhagyta az *Orange* és *MásMóvil* közötti közös vállalat javasolt létrehozását Spanyolországban⁵². A vállalatok felajánlották, hogy a MásMóvil birtokában lévő mobilfrekvencia-spektrumokat három frekvenciaspektrum-sávon (két közepes frekvenciasávon és egy nagy frekvenciasávon) eladják a Digi nevű versenytársnak. Ez segíteni fogja a Digi saját hálózatának kiépítésében, és erős versenykényszert biztosít a közös vállalkozás számára. Emellett a vállalkozások opcionális nemzeti barangolási megállapodást kötnek. A Digi ezt követően eldöntheti, hogy a társaság igénybe kívánja-e venni az opcionális barangolási megállapodást.

⁵¹ M.11071. sz. ügy – Deutsche Lufthansa/MEF/ITA.

⁵² M.10896. sz. ügy – Orange/MásMóvil/JV.

Forrás: Európai Bizottság

Az első vizsgálatot követően öt ügyet zártak le, amelyekben a Bizottság az engedélyező határozatát a bejelentő felek kötelezettségvállalásaitól tette függővé. 2024 februárjában a Bizottság feltételesen jóváhagyta a *Bolloré Logistics CMA CGM* általi tervezett felvásárlását⁵³. Mindkét vállalat jelentős szerepet játszik a globális logisztikai és szállítási ágazatban. A felek felajánlották, hogy a Bolloré Logistics Guadeloupe-on, Martinique-on, Saint Martin-en és Francia Guyanán folytatott valamennyi tevékenységét értékesítik, valamint elidegenítenek több olyan eszközt Franciaország kontinentális területén, amelyek az értékesítendő tevékenységekhez kapcsolódnak. E korrekciós intézkedések célja elsősorban a francia tengerentúli területek és a Franciaország kontinentális területének logisztikai piacához kapcsolódó versenyjogi aggályok kezelése volt.

2024 júniusában, az I. szakaszban végzett vizsgálatot követően a Bizottság feltételekhez kötötten jóváhagyta a *Viatrix* európai gyógyszerészeti tőzsdén kívüli üzletágának *Cooper*⁵⁴ általi javasolt felvásárlását. A Bizottság versenyjogi aggályainak elosztatása érdekében a felek kötelezettséget vállaltak arra, hogy elidegenítik a Bebegel nevű, csecsemőknek szánt hashajtó gyógyszerhez fűződő jogokat, jogcímet és érdekeltségeket, valamint az Otowaxol nevű, fülzsír-eltávolító termékkel kapcsolatos jogokat, jogcímet és érdekeltségeket. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az elidegenítések teljes mértékben elosztatják a versenyjogi aggályokat azáltal, hogy lehetőséget teremtenek új versenytársak számára, hogy életképes versenytársként lépjenek be és terjeszkedjenek e termékek piacain.

⁵³ M.11143. sz. ügy – Bolloré Logistics/CMA CGM.

⁵⁴ M.11383. sz. ügy – Viatrix/Cooper.

2024 augusztusában a Bizottság feltételesen jóváhagyta a *Viterra Bunge* általi felvásárlását⁵⁵. A két vállalat globális agrárvállalkozás, amelyek a mezőgazdasági értéklánc egészében tevékenykednek, a növények upstream előállításától az élelmiszer-, takarmány- és üzemanyagtermékek downstream értékesítéséig. A Bizottság vizsgálata kimutatta, hogy a Bunge és a Viterra jelentős piaci erőt gyakorol az upstream mezőgazdasági termelőkre, valamint a közép-európai repce- és napraforgómag-értékláncok fogyasztóira. A Bizottság engedélyének feltétele, hogy a Viterra magyarországi és lengyelországi termelő, feldolgozó és finomító eszközeit és személyzetét elidegenítsék.

2024 októberében a Bizottság feltételesen jóváhagyta a *Courir JD Sports* általi felvásárlását⁵⁶. Mindkét vállalat többmárkás sportcikk-kiskereskedő, pontosabban több EGT-országban szabadidős sportcipők és ruházati cikkek kiskereskedelmével foglalkozik. A Bizottság megállapította, hogy az összefonódás számos francia és portugál helyi piacon magas együttes piaci részesedést eredményezne, ami e helyi piacokon a verseny csökkenéséhez, magasabb árakhoz és a fogyasztók választási lehetőségeinek csökkenéséhez vezetne. A Bizottság engedélyének feltétele az volt, hogy valamennyi portugáliai Courir üzletet és egyes franciaországi helyi piacokon több üzletet elidegenítsen a Snipes, a felek közvetlen versenytársa számára.

2024 októberében a Bizottság feltételekhez kötötten jóváhagyta az *EQOS Eiffage* általi felvásárlását⁵⁷. A németországi, illetve franciaországi székhelyű EQOS és Eiffage a nagy távolságú vasútvonalak felsővezetékeinek telepítésével és karbantartásával foglalkozik, Belgiumban is. A Bizottság megállapította, hogy az összefonódás magasabb árakat, gyengébb minőséget és kevesebb innovációt eredményezne, ami hátrányosan érintené a belgiumi vasúti infrastruktúra üzemeltetését és végső soron a fogyasztókat. A határozat az EQOS Belgium elidegenítésétől függ. Ez lehetővé teszi egy független szereplő számára, hogy új versenyképesszereként lépjen fel a piacon. 2024 decemberében a Bizottság jóváhagyta a vasúti infrastruktúra-ágazatban tevékenykedő belga Stadsbader vállalatot az EQOS Belgium vevőjeként.

A Törvényszék helybenhagyta a Bizottság azon határozatát, amely engedélyezte a Liberty Global távközlési tevékenységeinek a Vodafone általi megszerzését Németországban, a Cseh Köztársaságban, Magyarországon és Romániában

2019 júliusában a Bizottság kötelezettségvállalásokhoz kötötten jóváhagyta a *Liberty Global Vodafone* általi felvásárlását. Németországban az ügylet a televíziós és széles sávú internetszolgáltatásokat nyújtó *Unitymedia* társaság feletti kizárólagos ellenőrzés megszerzéséből állt. Három német társaság – a *Deutsche Telekom*, a *Tele Columbus* és a *NetCologne* – megtámadta a Bizottság határozatát. A Törvényszék elutasította a fellebbezést. Határozatában a Bizottság megállapította, hogy az összefonódást megelőzően az összefonódásban részt vevő vállalkozások nem voltak sem tényleges, sem potenciális versenytársak a televíziós jelátviteli szolgáltatások németországi kiskereskedelmi piacán. A Törvényszék megerősítette ezt a megállapítást, és következésképpen a Bizottság jogosan állapíthatta meg, hogy az összefonódás nem akadályozza jelentősen a hatékony versenyt.

⁵⁵ M.11204. sz. ügy – Bunge/Viterra.

⁵⁶ M.11159. sz. ügy – JD Sports/Groupe Courir.

⁵⁷ M.11577. sz. ügy – Eiffage/Eqos.

A Bíróság megsemmisítette a Bizottság Illumina/GRAIL ügyben hozott joghatósági határozatait

A Törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezésével a Bíróság – 2024. szeptember 3-i ítéletében⁵⁸ – megsemmisítette a Bizottságnak a *GRAIL Illumina* általi felvásárlását az uniós összefonódás-ellenőrzési rendelet (EUMR)⁵⁹ 22. cikkének (3) bekezdése szerinti vizsgáló határozatait⁶⁰. A megfelelő ügyintézés elvére tekintettel a Bizottság ezt követően visszavonta az Illumina/GRAIL összefonódásának vizsgálatára vonatkozó hatáskörének feltételezése alapján elfogadott valamennyi határozatot⁶¹. 2022 szeptemberében a Bizottság úgy határozott, hogy nem engedélyezi a javasolt ügyletet, mivel aggályai merültek fel annak súlyosan versenyellenes hatásai miatt, amelyek visszafognák az innovációt, és szűkítenék a választékot a rákbetegségek korai felismerését szolgáló, véralapú tesztek piacán.

A Bíróság megállapította, hogy „a Bizottság nem ösztönözheti vagy fogadhatja el az európai léptékkal nem rendelkező tervezett összefonódások nemzeti versenyhatóságok által hozzá történő áttételét akkor, ha e hatóságok saját nemzeti jogszabályaik értelmében nem rendelkeznek hatáskörrel e tervezett összefonódások vizsgálatára”.

Az ítélettel összhangban a Bizottság visszavonta az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikkére vonatkozó 2021. évi iránymutatását, amely arra ösztönözte a tagállamokat, hogy akkor is tegyenek át bizonyos típusú ügyeket, ha azok nem érik el az uniós összefonódás-ellenőrzés forgalmi küszöbét. A Bizottság kijelentette továbbá, hogy csak akkor fogadja el a tagállamok által az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikke alapján tett áttételeket, ha azok a nemzeti szabályaik szerint hatáskörrel rendelkeznek az összefonódás felülvizsgálatára, vagy egyáltalán nem rendelkeznek összefonódás-ellenőrzési rendszerrel. A Bizottság azt is kijelentette, hogy további lépéseket fog fontolóra venni annak biztosítása érdekében, hogy felülvizsgálhassa azokat az eseteket, amikor a tervezett összefonódás negatív hatással lehet az EU-n belüli versenyre, de egyébként nem éri el az összefonódás-ellenőrzési rendelet szerinti bejelentési küszöbértékeket⁶².

Az állami támogatások ellenőrzése

A digitális infrastruktúra, technológiák és szolgáltatások terén végrehajtott beruházások a gazdasági növekedés fő mozgatórugói közé tartoznak nemcsak a digitális ágazatban, de a gazdaság egészében is. Az ilyen beruházások szükségesek a Digitális évtized szakpolitikai programban meghatározott szakpolitikai célok eléréséhez⁶³. A digitális szférában végrehajtott kockázatos beruházásokhoz állami támogatásra lehet szükség, hogy orvosolhatók legyenek a piaci hiányosságok (tehát azokban az esetekben, amikor csak magánkezdeményezésekre támaszkodva társadalmi szempontból túl alacsony lenne a beruházások szintje).

⁵⁸ A Bíróság 2024. szeptember 3-i ítélete, Illumina és Grail kontra Bizottság, C-611/22 P és C-625/22, ECLI:EU:C:2024:677.

⁵⁹ M.10188. sz. ügy – Illumina/GRAIL.

⁶⁰ 2021. márciusában a francia versenyhatóság a GRAIL-nek az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikke alapján tervezett felvásárlását át kívánta tenni a Bizottsághoz. 2022. április 19-én a Bizottság elfogadta a 22. cikk szerinti áttételt. Az áttételi kérelemhez később Hollandia, Belgium, Görögország, Izland és Norvégia nemzeti versenyhatóságai is csatlakoztak.

⁶¹ Nevezetesen: i. a GRAIL Illumina általi tervezett felvásárlására vonatkozó vizsgálat II. szakaszának megindításáról szóló, 2021. július 22-én elfogadott határozat (M.10188), ii. a GRAIL Illumina általi felvásárlásának tilalmáról szóló, 2022. szeptember 6-án elfogadott határozat (M.10188), iii. a 2021. október 29-én (M.10493) és 2022. október 28-án (M.10938) elfogadott, ideiglenes intézkedésekről szóló két határozat, iv. a 2023. október 12-én elfogadott, helyreállító intézkedésekről szóló határozat, amely arra kötelezi az Illuminát, hogy szüntesse meg a GRAIL felvásárlását (M.10939), valamint v. a 2023. július 12-én elfogadott határozat, amely az Illuminát és a GRAIL-t az egyesülésük Bizottság általi jóváhagyás előtti végrehajtása miatt bírsággal sújtotta (M.10483).

⁶² Vestager ügyvezető alelnök 2024. szeptember 3-i nyilatkozata. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/statement_24_4525.

⁶³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2481 határozata (2022. december 14.) a Digitális évtized 2030 szakpolitikai program létrehozásáról.

2024 áprilisában a Bizottság jóváhagyta Szlovákia arra irányuló terveit, hogy kompenzálja a *Towercom* digitális földfelszíni televíziózási (DTT) hálózatüzemeltetőt a 700 MHz-es sáv felszabadításával kapcsolatban felmerült közvetlen költségeiért⁶⁴. A *Towercom* 11,7 millió EUR összegű kompenzációban fog részesülni. Erre az Európai Parlament és a Tanács határozatát követően került sor, amelynek az volt a célja, hogy 2020 júniusáig felszabadítsák a 700 MHz-es sávot mobiltávközlési célokra⁶⁵, valamint, hogy az állami támogatási szabályokkal összhangban lehetővé tegye a DTT-üzemeltetők megfelelő kompenzációját.

2024 májusában a Bizottság jóváhagyott egy 2 milliárd EUR összegű olasz állami támogatási intézkedést, amelynek célja, hogy támogassa az *STMicroelectronics*-eta szicíliai Cataniában található, szilíciumkarbid-hajtóművek integráltcsip-gyártó üzemének építésében és üzemeltetésében⁶⁶. A projekt olyan technológiákra épül, amelyeket a mikroelektronikai kutatás és innováció közös európai érdeket szolgáló fontos projektjeinek részeként fejlesztettek ki és fognak kifejleszteni⁶⁷. Az intézkedés erősíti az európai uniós ellátásbiztonságot, rezilienciát és digitális szuverenitást a félvezető technológiák terén, összhangban a csipekről szóló európai jogszabállyal kapcsolatos közleményben meghatározott célokkal⁶⁸.

Egyes esetekben a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a támogatási intézkedések nincsenek összhangban az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályokkal.

2024-ben például a Bizottság értékelt a Románia által a *Blue Air* tekintetében végrehajtott szerkezetátalakítási tervet. A román *Blue Air* légitársaság 2019 óta pénzügyi nehézségekkel küzd. 2020-ban Románia állami garanciát nyújtott a légitársaságnak a koronavírus által közvetlenül okozott károk ellentételezésére, valamint egy megmentési célú kölcsönre. A nehéz helyzetben lévő vállalkozások állami támogatását életképes tervekkel kell alátámasztani a kedvezményezett hosszú távú életképességének biztosítása érdekében. 2024 februárjában a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a *Blue Air* tekintetében végrehajtott szerkezetátalakítási terv nem felelt meg az uniós állami támogatási szabályoknak⁶⁹.

2024 júniusában a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az Észak-Magyarországon létesített új autóalkatrész-gyár megépítéséhez Magyarország által nyújtani tervezett támogatás nincs összhangban az uniós állami támogatási szabályokkal⁷⁰. A regionális támogatásnak arra kell ösztönöznie a vállalkozást, hogy egy hátrányos helyzetű térségben további tevékenységet végezzen, és ez a követelmény ebben az esetben nem teljesült. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Magyarország nem bizonyította, hogy a támogatás döntő jelentőségű volt a kedvezményezett számára ahhoz, hogy beruházását Magyarországra helyezze.

⁶⁴ SA.55953. sz. ügy – Szlovákia – Kompenzáció a *Towercom*-nak a 700 MHz-es sáv felszabadításából eredő költségeikért.

⁶⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/899 határozata (2017. május 17.) a 470–790 MHz frekvenciasáv Unión belüli használatáról (HL L 138/131.).

⁶⁶ SA.107594. sz. ügy – Olaszország – Catania Campus – *STMicroelectronics* S.r.l.

⁶⁷ Lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_18_6862 és https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_23_3087.

⁶⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1781 rendelete (2023. szeptember 13.) az Európa félvezető-ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról és az (EU) 2021/694 rendelet módosításáról (csiprendelet) (HL L 229., 2023.9.18., 1. o.).

⁶⁹ SA.62829. sz. ügy – Románia – *Blue Air*.

⁷⁰ SA.63470. sz. ügy – Magyarország – LIP – Regionális beruházási támogatás a *Rubin NewCo* 2021 Kft. számára.

2024 áprilisában a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Csehország által egyes cseh mezőgazdasági nagyvállalatoknak 2017-ben és 2018-ban nyújtott beruházási támogatás nem felelt meg az uniós állami támogatási szabályoknak⁷¹. Csehországnak vissza kell fizetnie az összegegyeztetetlen állami támogatást. A támogatás a korábbi mezőgazdasági csoportmentességi rendeleten⁷² alapult, amelynek értelmében a támogatás csak kkv-knak nyújtható. A cseh hatóságok a kedvezményezettek egy részét tévesen kkv-nak minősítették, miközben valójában nagyvállalkozások voltak.

A versenyképesség egyik fő mozgatórugója az innováció. Az állami támogatási szabályok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy állami finanszírozással támogassák a legkorszerűbb technológiák fejlesztését. A közös európai érdeket szolgáló fontos projektek ezt a célt szolgálják. Lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy egyesítsék az állami forrásokat a közös uniós érdekű stratégiai ágazatokban és technológiákban, különösen azokban az ágazatokban, ahol a piacok önmagukban nem hozzák meg a kívánt eredményt.

A Bizottság szorosan együttműködött a tagállamokkal a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek közös európai fórumán (JEF-IPCEI) az új közös európai érdeket szolgáló fontos projektek tervezési és értékelési folyamatának javítása és felgyorsítása érdekében⁷³.

Közös európai érdeket szolgáló fontos projektek az egészségügy és a gyógyszerek területén

2024 májusában a Bizottság jóváhagyta az első közös európai érdeket szolgáló fontos projektet, amely a kutatás, az innováció, az egészségügyi termékek első alkalommal történő ipari alkalmazása, valamint a gyógyszerek innovatív gyártási folyamatainak támogatására irányul (*Med4Cure közös európai érdeket szolgáló fontos projekt*)⁷⁴. Ez a közös európai érdeket szolgáló fontos projekt hozzájárul az európai egészségügyi unió célkitűzéseihez azáltal, hogy azokkal a betegségekkel foglalkozik, amelyek megelőzésére vagy kezelésére nincs megfelelő eszköz. Emellett növelni fogja az EU-nak a felmerülő egészségügyi veszélyekre való felkészültségét. A projektet hat tagállam közösen jelentette be. A tagállamok akár 1 milliárd EUR összegű közfinanszírozást biztosítanak, ami várhatóan további 5,9 milliárd EUR összegű magánberuházást fog mozgósítani. A Med4Cure közös európai érdeket szolgáló fontos projekt keretében tizenhárom vállalat – köztük kilenc kkv – hajt végre projekteket.

⁷¹ SA.50787 és SA.50837. sz. ügyek – Csehország – gyümölcsösök szerkezetátalakításához nyújtott támogatás, valamint csepegtető öntözőrendszerek gyümölcsösökben, komlóültvényeken, szőlőültvényeken és szaporítóiskolákban való kiépítéséhez nyújtott támogatás.

⁷² A Bizottság 702/2014/EU rendelete (2014. június 25.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összegegyeztetetők nyilvánításáról (HL L 193., 2014. 7. 1., 1. o.).

⁷³ Lásd: https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/ipcei/joint-european-forum-ipcei_en.

⁷⁴ SA.105088 – Belgium; SA.104974 – Franciaország; SA.105126 – Magyarország; SA.105085 – Olaszország; SA.105097 – Szlovákia; SA.105098 – Spanyolország, Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – Közös európai érdeket szolgáló fontos egészségügyi projekt (IPCEI-Med4Cure) ügyek.

A Bizottság 1 milliárd euró összegű állami támogatást hagyott jóvá az **egészségügyi ágazatban** 6 tagállam által megvalósítandó, közös **európai érdeket szolgáló fontos projektekre** (IPCEI Med4Cure)

Biológiai erőforrások beszerzése, összegyűjtése és tanulmányozása

Jobb modellek kidolgozása a terápiák azonosítására és tesztelésére

Innovatív gyógyszerhatóanyagok és oltóanyagok

Innovatív termelési folyamatok az egészségügyi értéklánc fenntarthatósága érdekében

- Hozzájárul a kulcsfontosságú **uniós célkitűzésekhez** (európai egészségügyi unió, európai rákellenes terv, Európai Kutatási Térség)
- Fellendíti az áttörést hozó **innovációt**
- **Pozitív továbbgyűrűző** hatásokat vált ki Unió-szerte
- Arányos közkiadások és biztosítékok révén **szavatolja a tisztességes versenyt**

- **6 részt vevő tagállam:**
- **13**, mindenféle méretű **vállalat**
- **14** kutatási, fejlesztési és első ipari alkalmazást célzó **projekt**
- **11 társult partner** olyan tagállamokban, mint:
- Mintegy **175 közvetett partner** Európa-szerte
- Várhatóan **5,9 milliárd euró** összegű magánberuházást szabadít fel

Forrás: Európai Bizottság

3.2. A zöld átállás támogatása

A versenypolitika hozzájárul az EU környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzéseikhez, például az uniós gazdaság dekarbonizációjához és a közlekedésben a fosszilis tüzelőanyagokról az alternatív üzemanyagokra való átálláshoz. A versenyjog érvényesítése a piacok hatékony, tisztességes és innovatív jellegének megőrzésével hozzájárul az európai zöld megállapodáshoz⁷⁵.

A trösztellenes jogszabályok betartásának biztosítása

2024-ben a Bizottság folytatta a zöld átállást akadályozó versenyellenes piaci magatartás elleni küzdelmet. A közúti közlekedésről a környezetkímélőbb közlekedési módokra való átállás alapvető fontosságú. Különösen a vasúti közlekedés csökkenti a szénlábnyomot. Ez az átállás nem valósítható meg ténylegesen versenyképes és vonzó vasúti szállítási szolgáltatások nélkül.

2024 októberében a meglévő cseh és osztrák vasúti szolgáltatókra – *České dráhy* (ČD) és *Österreichische Bundesbahnen* (ÖBB) – 48,7 millió EUR összegű bírságot szabtak ki az uniós versenyszabályok megsértése miatt⁷⁶. A ČD és az ÖBB Csehországban és Ausztriában nyújt vasúti személyszállítási szolgáltatásokat. A ČD és az ÖBB összejátszottak annak megakadályozása érdekében, hogy egy új belépő, a RegioJet használt kocsikat vásároljon az ÖBB-től, amelyekre a RegioJet nagymértékben támaszkodott a versenyben. A RegioJet piacról való kizárása érdekében a

⁷⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final.

⁷⁶ AT.40401. sz. ügy – Használt vasúti járművek.

ČD és az ÖBB bizalmas információkat cserélt az értékesítési eljárásokról, az ajánlatokról és más ajánlattevők érdeklődési fokáról, ezáltal manipulálva a vasúti járművek értékesítését annak érdekében, hogy a ČD vásárolhasson meg használt teherkocsikat a RegioJet helyett.

2024 januárjában a Bizottság jogilag kötelező erejű kötelezettségvállalásokat írt elő a *Renfe* részére, ami megnyitotta a versenyt az online vasúti jegyértékesítés terén Spanyolországban⁷⁷. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Renfe által felajánlott kötelezettségvállalások eloszlatták azon előzetes aggályait, amelyek szerint a Renfe megsértette az EUMSZ 102. cikkét azáltal, hogy megtagadta, hogy valamennyi tartalmát és valós idejű adatát (RTD) harmadik felek jegyértékesítési platformjainak (TTP-k) rendelkezésére bocsássa. A Renfe kötelezettségvállalásai megnyitják a versenyt az online vasúti jegyértékesítés terén Spanyolországban, hozzájárulva a megfizethetőbb vasúti szolgáltatásokhoz és előmozdítva a környezetbarát közlekedési eszközöket.

Összefonódás-ellenőrzés

2024-ben a Bizottság számos, a zöld technológiákkal és a fenntarthatósági erőfeszítésekkel kapcsolatos összefonódást és felvásárlást vizsgált meg és ellenőrzött olyan ágazatokban, mint a megújuló energia⁷⁸, az elektromos járművek töltőállomásai⁷⁹ és a bioüzemanyagok⁸⁰.

2024 augusztusában a Bizottság jóváhagyta, hogy három francia székhelyű vállalat, az *Eramet*, a *Suez RV France* és a *TFIN* két közös vállalatot hozzon létre⁸¹. A három anyavállalat a fémek kitermelésével és hasznosításával, a víz- és hulladékgazdálkodási szolgáltatásokkal, valamint a zárt láncú újrafeldolgozási megoldásokkal foglalkozik a járművek életciklusának minden szakaszában. Az ügylet főként az elektromos járművekből származó lítiumion-akkumulátorok és a gyártásukból származó maradékanyagok újrafeldolgozására vonatkozott.

2024 októberében a Bizottság feltétel nélkül jóváhagyta a Terna, az athéni értéktőzsdén jegyzett görög megújulóenergia-vállalatnak az Egyesült Arab Emírségekben bejegyzett Masdar általi tervezett felvásárlását⁸². A Masdar megújuló energiával és fenntarthatósággal foglalkozó vállalat, amely világszerte megoldásokat fejleszt az energia, a víz, a városfejlesztés és a tiszta technológiák terén.

Az állami támogatások ellenőrzése

Jelentős forrásokat kell mozgósítani az uniós gazdaság környezetbarátabbá tételének támogatására, főként magánforrásokból, de szükség esetén közfinanszírozással ösztönözve és/vagy kiegészítve. Az állami támogatások ellenőrzésére vonatkozó meglévő szabályok számos lehetőséget kínálnak a tagállamok számára olyan kezdeményezések finanszírozására, amelyek hozzájárulnak a gazdaság dekarbonizációjához és környezetbarátabbá tételéhez.

⁷⁷ AT.40735. sz. ügy – Renfe – Online vasúti menetjegy-forgalmazás Spanyolországban.

⁷⁸ M.11632. sz. ügy – Alten/Worldgrid.

⁷⁹ M.11745. sz. ügy – Die Schweizerische Post/Fenaco/PowerUp JV.

⁸⁰ M.11639. sz. ügy – Enilive/LG Chem/JV.

⁸¹ M.11371. sz. ügy – Eramet/Suez RV/TFIN/JV.

⁸² M.11634. sz. ügy – Masdar/Terna.

2024-ben a Bizottság 51 állami támogatási intézkedést⁸³ hagyott jóvá, amelyek célja a zöld átállás felgyorsítása a különböző ágazatokban. Ezek az intézkedések magukban foglalják a megújulóenergia-projektek jelentős támogatását, az ipari dekarbonizációs erőfeszítéseket és a tiszta mobilitási kezdeményezéseket. A jóváhagyott állami támogatási intézkedések például támogatták a megújuló energiaforrások, többek közt a szél- és napenergia bővítését, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák alkalmazását az ipari termelésben, valamint a fenntartható közlekedési megoldások fejlesztését, beleértve az elektromos járművek infrastruktúráját és a hidrogénnel működő mobilitást. Ezek a kezdeményezések nemcsak a klímasemlegességhez járulnak hozzá, hanem az EU-n belüli gazdasági rezilienciát és versenyképességet is előmozdítják.

2024 novemberében a Bizottság úgy határozott, hogy a *DB Cargo*-t⁸⁴ támogató 1,9 milliárd EUR összegű német állami támogatási intézkedés összhangban van a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásokról szóló uniós iránymutatás⁸⁵ alapján értékelt uniós állami támogatási szabályokkal. A *DB Cargo* méret és forgalom tekintetében a legnagyobb uniós vasúti áru fuvarozó, valamint az állami tulajdonú *Deutsche Bahn (DB)* 100 %-os tulajdonban lévő leányvállalata. A támogatás összegegyeztetetőségének értékelése során a Bizottság figyelembe vette a vasúti áru fuvarozás mint a közúti szállítás fenntartható, alacsonyabb kibocsátású alternatívája kiemelkedő fontosságát, valamint a logisztikai áramkörök ökológiai átalakításának elengedhetetlen megoldásaként betöltött szerepét.

A közös európai érdeket szolgáló fontos projektek úgy alakíthatók ki, hogy ösztönözzék a tiszta technológiákkal kapcsolatos innovációt, és növeljék az energia- és erőforrás-hatékonyságot. E célból a Bizottság jóváhagyta a *Hy2Infra* közös európai érdeket szolgáló fontos projektet.

A hidrogén-infrastruktúrára vonatkozó közös európai érdeket szolgáló fontos projektek

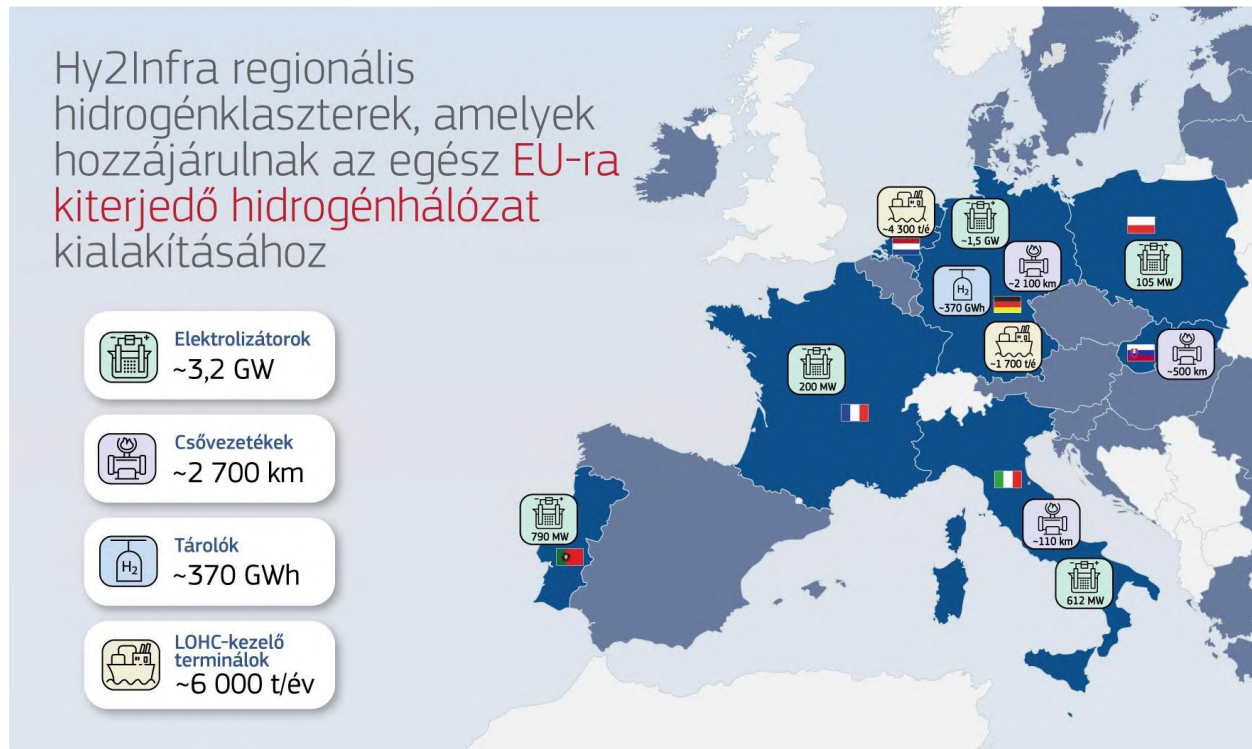
2024 februárjában a Bizottság jóváhagyott egy közös európai érdeket szolgáló fontos projektet, amely támogatja a hidrogén-infrastruktúrát (*Hy2Infra* közös európai érdeket szolgáló fontos projekt)⁸⁶. A tagállamok akár 6,9 milliárd EUR összegű közfinanszírozást biztosítanak, ami várhatóan további 5,4 milliárd EUR összegű magánberuházást fog mozgósítani. E közös európai érdeket szolgáló fontos projekt részeként 32, egy vagy több tagállamban tevékenységet folytató vállalat – köztük *kkv-k* – vesz részt 33 projektben. A *Hy2Infra* közös európai érdeket szolgáló fontos projekt növelni fogja a megújuló hidrogén kínálatát, csökkentve a földgáztól való függőséget. Ennek során a közös európai érdeket szolgáló fontos projekt hozzá fog járulni az európai zöld megállapodás és a *REPowerEU* terv célkitűzéseinek eléréséhez.

⁸³ Ez a szám nem tartalmazza az általános csoportmentességi rendelet alapján nyújtott támogatást.

⁸⁴ SA.50952. sz. ügy – Németország – A *DB Cargo* javára hozott állítólagos állami támogatási intézkedések.

⁸⁵ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról, (HLC 249., 2014.7.31., 1. o.).

⁸⁶ SA.102821 – Franciaország; SA.102825 – Németország; SA.102815 – Olaszország; SA.102807 – Hollandia; SA.102810 – Lengyelország; SA.103494 – Portugália; SA.102811 – Szlovák Köztársaság – Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – Hidrogén-infrastruktúrával kapcsolatos közös európai érdeket szolgáló fontos projekt (IPCEI *Hy2Infra*) ügyek.

Forrás: Európai Bizottság

Közös európai érdeket szolgáló fontos projektek a hidrogén-értéklánban

2024 májusában a Bizottság közös európai érdeket szolgáló fontos projektet hagyott jóvá a kutatás, az innováció és a hidrogén-értékláncon belüli első ipari bevezetés támogatása érdekében (*Hy2Move közös európai érdeket szolgáló fontos projekt*)⁸⁷. Hét tagállam akár 1,4 milliárd EUR összegű közfinanszírozást biztosít, ami várhatóan további 3,3 milliárd EUR összegű magánberuházást fog mozgósítani. E közös európai érdeket szolgáló fontos projekt részeként 11, egy vagy több tagállamban tevékenységet folytató vállalat – köztük kkv-k és innovatív induló vállalkozások – valósít meg 13 projektet. A projekt hozzájárul a mobilitási és közlekedési ágazatból származó kibocsátások 90 %-os csökkentésére vonatkozó uniós célkitűzéshez, hogy az EU 2050-re klímasemlegessé váljon.

⁸⁷ SA.104442 – Észtország; SA.104668 – Franciaország; SA.104676 – Németország; SA.104453 – Olaszország; SA.104440 – Hollandia; SA.104434 – Szlovákia; SA.104435 – Spanyol Királyság – Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – A hidrogén mobilitásával és szállításával kapcsolatos közös európai érdeket szolgáló fontos projekt (IPCEI Hy2Move) ügyek.

A Bizottság 1,4 milliárd euró összegű állami támogatást hagyott jóvá a hidrogénalapú mobilitás és közlekedés területén 7 tagállam által megvalósítandó közös európai érdeket szolgáló fontos projektre (IPCEI Hy2Move)

Forrás: Európai Bizottság

2024 februárjában a Bizottság az éghajlatvédelmi, környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás (CEEAG)⁸⁸ alapján 1,3 milliárd EUR összegű német állami támogatási intézkedést⁸⁹ hagyott jóvá. Részen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozva támogatja az *ArcelorMittal*-t acélgyártási folyamatai egy részének dekarbonizációjában. Az állami támogatási program hozzájárul az uniós hidrogénstratégiában, az európai zöld megállapodásban és a zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervben meghatározott célokhoz. Emellett az intézkedés csökkenti az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget, és a REPowerEU tervvel összhangban gyorsan elő fogja mozdítani a zöld átállást.

Emellett a CEEAG keretében a Bizottság 2024 júniusában jóváhagyott egy 265 millió EUR összegű svéd intézkedést, amelyet részben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszíroznak. Az intézkedés támogatni fogja a *H2GS AB*-t egy nagyszabású zöldacél-üzem létrehozásában⁹⁰. Emellett a Bizottság 2024 októberében jóváhagyott egy 128 millió EUR összegű svéd intézkedést, amelynek célja, hogy támogassa az *SSAB* acélgyártásának dekarbonizációját. Az intézkedés célja, hogy felgyorsítsa az *SSAB* villamosított acélgyártásra való átállását svédországi acélgyáraiban, és hozzájáruljon az acél értékláncának környezetbarátabbá tételéhez⁹¹. Ez az állami támogatási intézkedés összhangban van az EU 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességi célkitűzésével.

⁸⁸ A Bizottság közleménye – 2022. évi iránymutatás az éghajlatvédelmi, a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról (HL C 80., 2022.2.18., I.o.).

⁸⁹ SA.104898. sz. ügy – Németország – Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – ArcelorMittal (Bremen & Eisenhüttenstadt).

⁹⁰ SA.110031. sz. ügy – Svédország – Svédország, amely nagyszabású zöldacél-üzemet hoz létre.

⁹¹ SA.109640. sz. ügy – Svédország – Az *SSAB* Luleå támogatása a széldeszák karbonsemleges gyártására való átálláshoz.

2024 áprilisában a Bizottság az RTI keretében jóváhagyott egy szlovák állami támogatási intézkedést, amely hozzá fog járulni a munkahelyteremtéshez, a regionális fejlődéshez és az európai zöld megállapodáshoz. Az állami támogatás összege 267 millió EUR volt⁹². A beruházási támogatás a kelet-szlovákiai Kassamindszenten egy új elektromos személygépjármű-gyártó üzem létrehozását fogja támogatni.

A Bizottság a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszeré⁹³ keretében 2024 áprilisában jóváhagyott egy 300 millió EUR költségvetésű francia állami támogatási intézkedést⁹⁴. Az intézkedés az *Electricité de France Nuward* leányvállalatát támogatja kis méretű moduláris atomreaktorok kutatásában és fejlesztésében.

2024 júliusában a Bizottság a TCTF keretében jóváhagyott egy francia állami támogatási programot, amely 20 éven keresztül támogatja a tengeri szélenergia telepítését, hozzájárulva ezzel a nettó zéró gazdaságra való átálláshoz. A program költségvetése 10,82 milliárd EUR⁹⁵.

2024-ben a Bizottság a TCTF keretében 902 millió EUR összegű beruházási támogatást hagyott jóvá a *Northvolt* számára egy elektromosjármű-akkumulátorüzem építéséhez⁹⁶. A támogatás nélkül a vállalat az Egyesült Államokban ruházott volna be, nem pedig az EU-ban.

2024 májusában a Bizottság a CEEAG keretében 3,2 milliárd EUR összegű cseh programot hagyott jóvá⁹⁷, amely *támogatni fogja az új és korszerűsített, nagy hatásfokú, kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő erőművekben történő villamosenergia-termelést*. A program hozzá fog járulni Csehország nemzeti energia- és klímatervének, az európai zöld megállapodásnak és az EU energiahatékonysági céljainak végrehajtásához.

3.3. Emberközpontú gazdaság támogatása

Pénzügyi szolgáltatások ágazata

2022-ben a Bizottság ideiglenesen megállapította, hogy az *Apple* korlátozta a versenyt azáltal, hogy visszaélt erőfölényével az iOS-eszközökön használt mobil pénztárcák piacán azáltal⁹⁸, hogy korlátozta az ilyen funkcionalitáshoz való hozzáférést az iPhone-on az online fizetések („tap and go”) tekintetében, és ezáltal az Apple Pay számára tartotta fenn a hozzáférés jogát⁹⁹. 2024 júliusában a Bizottság megállapította, hogy az Apple által felajánlott kötelezettségvállalások eloszlatták előzetes aggályait, és jogilag kötelező erejűvé tette azokat. Az Apple elkötelezte magát amellelt, hogy lehetővé teszi a versenytársak számára, hogy hozzáférjenek az iPhone „tap and go” technológiájához

⁹² SA.103740. sz. ügy – Szlovákia – A Volvo Car Slovakia s. r. o. számára nyújtott regionális beruházási támogatás.

⁹³ A Bizottság közleménye – A kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszeré (HL C 414., 2022.10.28., 1. o.).

⁹⁴ SA.106964. sz. ügy – Franciaország – Soutien à la phase APD du projet Nuward.

⁹⁵ SA.109161. sz. ügy – Franciaország – TCTF FR Régime de soutien à Deux parcs éoliens en mer posés, l’un en Sud Atlantique et l’autre au large de la Normandie dans la zone Centre Manche 2.

⁹⁶ SA.107936. sz. ügy – Németország – TCTF – A Northvolt Germany GmbH-nak nyújtott támogatás.

⁹⁷ SA.108368. sz. ügy – Csehország – A nagy hatásfokú kapcsolt hő- és villamosenergia-termelésből származó villamos energia támogatása.

⁹⁸ A mobil pénztárca a hitel-, betéti, személyazonosító és ajándékkártyák tárolásának digitális módja, amely lehetővé teszi a vásárlást intelligens mobil eszköz használatával fizikai kártya helyett.

⁹⁹ AT.40452. sz. ügy – Apple – Mobilfizetések.

(vagy a „kis hatótávolságú kommunikációhoz”)¹⁰⁰, lehetővé téve az iPhone-felhasználók számára, hogy a biztonságos és innovatív mobil pénztárcák szélesebb választékából választhassanak¹⁰¹.

Forrás: Európai Bizottság

2024-ben a Bizottság több **összefonódást is megvizsgált a pénzügyi szolgáltatási ágazatban**. 2024 márciusában például a Bizottság jóváhagyta a franciaországi székhelyű *Worldline* és *Crédit Agricole* közös vállalkozásának létrehozását¹⁰². A közös vállalkozás a francia és külföldi kereskedőknek Franciaországban nyújtott fizetési és elfogadási szolgáltatások¹⁰³ piacára irányul. 2024 júniusában a Bizottság jóváhagyta, hogy az *UniCredit* kizárólagos irányítást szerezzen az *Alpha Bank Romania* felett¹⁰⁴. Az ügylet különböző romániai banki és pénzügyi szolgáltatásokhoz, például lakossági és vállalati banki szolgáltatásokhoz, valamint pénzügyi piaci szolgáltatásokhoz kapcsolódott.

2024-ben a Bizottság engedélyezte egyes olyan meglévő **állami támogatási programok** meghosszabbítását és újbóli bevezetését, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy **támogatást nyújtsanak a bajba jutott pénzügyi vállalkozások szerkezetátalakításához vagy a piacról való rendezett kilépéséhez**. 2024 szeptemberében például a Bizottság engedélyezte a

¹⁰⁰ A kis hatótávolságú kommunikáció (NFC) olyan kommunikációs protokollok összessége, amelyek két elektronikus eszköz között 4 cm-es távolságon keresztül lehetővé teszik a kommunikációt.

¹⁰¹ Lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_24_3706.

¹⁰² M.11120. sz. ügy – Worldline/Crédit Agricole/JV.

¹⁰³ Az elfogadás olyan szolgáltatások összessége, amelyek lehetővé teszik a kereskedők számára a fizetési kártyák elfogadását (például amikor az ügyfél a kártyát a fizetési terminálra helyezi, és a terminál jóváhagyja a fizetést – az ilyen jóváhagyást lehetővé tevő szolgáltatások az elfogadási szolgáltatások). Az elfogadás olyan szolgáltatás, amely lehetővé teszi a kereskedő számára, hogy optimalizálja kapcsolatát több elfogadóval (elfogadási szolgáltatást nyújtó szolgáltatóval). Ez főként a nagykereskedőkre (például szupermarketekre) vonatkozik, amelyek számára naponta több száz/több ezer kifizetést teljesítenek, és amelyek általában több elfogadóhoz csatlakoznának e fizetések optimalizálása érdekében.

¹⁰⁴ M.11546. sz. ügy – Unicredit/Alpha Bank Romania.

hitelszövetkezetek felszámolására irányuló, 2014 óta hatályos lengyel program újbóli bevezetését¹⁰⁵. Emellett 2024 áprilisában és decemberében a Bizottság jóváhagyta az állami lakhatási tervek keretében nyújtott hitelek kezelésére irányuló ciprusi program (OIKIA program) újbóli bevezetését és módosítását, amely részleges adósságleírás formájában vissza nem térítendő támogatást nyújt azoknak a hitelfelvevőknek, akik nehézségekbe ütköznek a kormányzati lakhatási terv keretében kapott hitelek visszafizetése során¹⁰⁶. 2024 decemberében a Bizottság megállapodott a görögországi *Hercules* eszközvédelmi program újabb meghosszabbításáról. A Hercules segíti a bankokat a nemteljesítő hitelek értékpapírosításában és mérlegükből történő átruházásában¹⁰⁷.

Adózás

2024 februárjában a Bizottság lezárta az **Øresund vasúti-közúti állandó összeköttetés dán¹⁰⁸ és svéd¹⁰⁹ közfinanszírozásával** kapcsolatos állami támogatási vizsgálatot. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy sem a Dánia és Svédország által nyújtott garancia, sem az építkezés nem minősül új állami támogatásnak. A Dánia által nyújtott és végrehajtott adótámogatás egy része azonban aránytalan és ezért az állami támogatási szabályokkal összeegyeztethetetlen új állami támogatásnak minősült. Dániának vissza kellett fizetnie az összeegyeztethetetlen támogatást.

2024 júniusában a Bizottság két határozatot fogadott el Németországra vonatkozóan¹¹⁰. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy **Németországnak az állami kaszinóüzemeltetőkre vonatkozó különös adózási rendszere** nincs összhangban az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályokkal. Ezért az összeegyeztethetetlen állami támogatást vissza kellett fizetnie, az adórendszereket pedig el kellett törölni.

A Bíróság megerősítette a Bizottság azon határozatát, miszerint Írország jogellenes állami támogatást nyújtott az Apple-nek

Egy 2016. évi határozatban a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az *Apple*-csoporthoz tartozó vállalatok 1991 és 2014 között Írország által nyújtott, jogellenes állami támogatásnak minősülő adókedvezményekben részesültek. A támogatás az Apple által az Egyesült Államokon kívül termelt nyereségre vonatkozott. Írország két feltételes adómegállapítást adott ki, amelyek az Apple-csoport két vállalatát részesítették előnyben. Mindkét társaságot Írországban alapították, de ott nem rendelkeztek adóügyi illetőséggel. Határozatában a Bizottság megállapította, hogy a feltételes adómegállapítási határozatok azáltal, hogy kizárták az adóalapból a két társaság által termelt nyereséget azzal az indokkal, hogy e társaságok székhelye Írországon kívül található, jogellenes állami támogatást nyújtottak e társaságoknak, amely összeegyeztethetetlen az Unió belső piacával. A Bizottság ezért arra kötelezte Írországot, hogy térítse vissza a 13 milliárd EUR-ra becsült támogatást. 2020-ban a Törvényszék megsemmisítette a Bizottság határozatát, megállapítva, hogy a Bizottság nem bizonyította kellőképpen, hogy az Apple-csoport vállalatai szelektív előnyben részesültek. 2024. szeptember 10-én a Bíróság hatályon kívül helyezte a Törvényszék ítéletét, és helybenhagyta a Bizottság határozatát¹¹¹. A Bizottság

¹⁰⁵ SA.114922. sz. ügy – Lengyelország – A hitelszövetkezetek rendezett felszámolására vonatkozó célzó program újbóli bevezetése.

¹⁰⁶ SA.112704. sz. ügy – Ciprus – Kormányzati lakhatási tervek keretében nyújtott hitelek kezelésére vonatkozó program (OIKIA program) és SA.116563. sz. ügy – Ciprus – Az állami lakhatási tervek keretében nyújtott hitelek kezelésére vonatkozó program módosítása (OIKIA program).

¹⁰⁷ SA.116229. sz. ügy – Görögország – Az újból bevezetett Hercules program meghosszabbítása és módosítása.

¹⁰⁸ SA.52162. sz. ügy – Dán Királyság – Az Øresund hídkonzorcium állami támogatása.

¹⁰⁹ SA.52617. sz. ügy – Svéd Királyság – Az Øresund hídkonzorcium állami támogatása.

¹¹⁰ SA.44944 és SA.53552. sz. ügyek – Németország – Az állami kaszinók üzemeltetőinek adóügyi megítélése Németországban.

¹¹¹ A Bíróság C-465/20. P. sz., Bizottság kontra Írország és társai ügyben 2024. szeptember 10-én hozott ítélete.

üdvözölte a Bíróság ítéletét, és az alábbi következtetéseket vonta le. Társaságiadó-rendszerük meghatározása kizárólag a tagállamok hatáskörébe tartozik. Ez nem jelenti azt, hogy a feltételes adómegállapítások kikerülnének az állami támogatások uniós ellenőrzése alól. A Bizottság gyakorolhat ellenőrzést annak elkerülése érdekében, hogy a vállalatok tisztességtelen adókedvezményekben részesüljenek a nemzeti jogtól, a nemzeti ítélkezési gyakorlattól vagy a közigazgatási gyakorlattól eltérő határozatok révén. Alapvető fontosságú, hogy az adóhatóság betartsa saját szabályait. Azonban a Bizottságnak kell bizonyítania, hogy a tagállamok eltértek saját adózási szabályaiktól¹¹².

4. A digitális piacokról szóló jogszabály és a külföldi támogatásokról szóló rendelet hatékony végrehajtása

4.1. A digitális piacok kihívásainak és dinamikájának kezelése a digitális piacokról szóló jogszabály érvényesítésével

A digitális piacokról szóló jogszabály¹¹³ egy egységes piaci szabályozási eszköz, amelynek célja, hogy az EU-n belül a digitális ágazat megkérdőjelezhetőbbé váljon, és véget vessen a digitálisplatform-alapú gazdaságban „kapuórként” eljáró vállalkozások tisztességtelen gyakorlatainak. A hivatalosan kapuórnek minősített vállalatoknak eleget kell tenniük a digitális piacokról szóló jogszabályban foglalt kötelezettségeknek¹¹⁴.

Az első hat minősített kapuőr¹¹⁵ 2024 márciusában nyújtotta be a digitális piacokról szóló jogszabálynak való megfelelésről szóló jelentését¹¹⁶. Ugyanebben a hónapban a Bizottság hivatalos meg nem felelési vizsgálatot indított az *Alphabet*, az *Apple* és a *Meta* ellen. Ezek a vizsgálatok a következőkre vonatkoztak: az Alphabet és az Apple fizetésimód-választás befolyásolására vonatkozó szabályai saját alkalmazás-áruházaikban (azaz a Google Play-ben; és az App Store-ban); az Alphabet saját előnyben részesítése a Google Search felületen; az Apple felhasználóinak választási kötelezettségei, beleértve a webböngésző-választási képernyőt, a telepítés eltávolítását és a gyári beállításokat; valamint a Meta „fizetés vagy hozzájárulás” hirdetési modellje. A Bizottság azt gyanította, hogy az e kapuőrök által bevezetett megfelelési intézkedések nem biztosították a tényleges megfelelést, valamint az EU-ban működő vállalatok és az uniós polgárok számára a digitális piacokról szóló jogszabály által biztosított lehetőségek széles körét.

¹¹² Lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/speech_24_4624.

¹¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1925 rendelete (2022. szeptember 14.) a digitális ágazat vonatkozásában a versengő és tisztességes piacokról, valamint az (EU) 2019/1937 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (digitális piacokról szóló jogszabály) (HL L 265., 2022.10.12., 1. o.).

¹¹⁴ Például a digitális piacokról szóló jogszabály alapján az egy vagy több alapvető platformszolgáltatás tekintetében kapuórnek minősített vállalatoknak engedélyezniük kell harmadik felek számára, hogy bizonyos helyzetekben együttműködjenek a kapuőr saját szolgáltatásaival; lehetővé kell tenniük üzleti felhasználók számára, hogy a hozzáférjenek platform működtetése során általuk létrehozott adatokhoz; biztosítaniuk kell a platformon hirdető számára a kapuőr által tárolt hirdetések ellenőrzéséhez szükséges eszközöket és információkat; lehetővé kell tenniük üzleti felhasználók számára, hogy a platformon kívül is hirdessék ajánlataikat, és szerződést kössenek ügyfeleikkel. A kapuőrnek minősített vállalatoknak például tilos saját termékeiket és szolgáltatásaikat kedvezőbb elbánásban részesíteniük a rangsorolásban, mint a harmadik felek által kínált hasonló termékeket és szolgáltatásokat, illetve termékeket; a továbbiakban nem akadályozhatják meg, hogy a fogyasztók a platformokon kívül kapcsolatba lépjenek vállalkozásokkal; nem akadályozhatják meg, hogy a felhasználók eltávolítsanak bármilyen előre telepített szoftvert vagy alkalmazást, illetve engedély nélkül nem követhetik nyomon a végfelhasználókat az alapvető platformszolgáltatáson kívül célzott hirdetés céljából.

¹¹⁵ 2023 szeptemberében a Bizottság hat kapuórt jelölt ki a digitális piacokról szóló jogszabály alapján: az *Alphabetet*, az *Amazont*, az *Apple-t*, a *ByteDance-t*, a *Metát* és a *Microsoftot* az e kapuőrök által nyújtott 22 alapvető platformszolgáltatással kapcsolatban.

¹¹⁶ E jelentések nyilvános változatait közzétették. Lásd: <https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/compliance-reports>.

Az alapvető platformszolgáltatások esetében a Bizottság öt mélyreható piaci vizsgálatot végzett azt követően, hogy az érintett vállalatok cáfolták feltételezett kapuóri státuszukat, gondosan áttekintve a piaci szereplők széles körét és a kapuőrök véleményét. Ennek eredményeként a Bizottság először is 2024 februárjában úgy határozott, hogy a küszöbértékek elérése ellenére a Microsoft egyes alapvető platformszolgáltatásai – nevezetesen a Microsoft Bing online keresőmotorja, az Edge webböngésző és a Microsoft Advertising online hirdetési szolgáltatás, valamint az Apple iMessage üzenetküldő szolgáltatása – nem minősülnek kapuóri szolgáltatásnak. Másodszer, amellyel, hogy 2024 májusában úgy határozott, hogy az X Ads és a TikTok Ads nem minősül alapvető platformszolgáltatásnak, a Bizottság 2024 októberében lezárta ötödik piaci vizsgálatát, és úgy határozott, hogy az X online közösségi hálózati szolgáltatás nem jelölhető ki alapvető platformszolgáltatásnak, mivel a digitális piacokról szóló jogszabály értelmében nem minősül az üzleti felhasználók számára a végfelhasználók eléréséhez szükséges fontos kapunak¹¹⁷. A Bizottság 2024-ben összesen hat határozatot fogadott el a kijelölés megtagadásáról.

2024 júniusában a Bizottság tájékoztatta az Apple-t arról az előzetes álláspontjáról, hogy az App Store fizetésimód-választás befolyásolására irányuló szabályai sértik a digitális piacokról szóló jogszabályt, mivel megakadályozzák az alkalmazásfejlesztőket abban, hogy szabadon átirányítsák a fogyasztókat ajánlatokra és tartalmakra vonatkozó alternatív csatornákhöz. Emellett ugyanebben a hónapban a Bizottság új meg nem felelési eljárást indított az Apple ellen a külső alkalmazásfejlesztőkre és alkalmazás-áruházakra vonatkozó szerződéses követelmények tekintetében, beleértve az Apple új „alapvető technológiai díját”.

2024 júliusában a Bizottság a meg nem felelési eljárások megindításával tájékoztatta a Metát azon előzetes megállapításairól, hogy a „fizetés vagy hozzájárulás” hirdetési modellje nem felel meg a digitális piacokról szóló jogszabálynak. A Bizottság előzetes álláspontja szerint ez a bináris választási lehetőség arra kényszeríti a felhasználókat, hogy hozzájáruljanak személyes adataik összekapcsolásához, és nem teszi lehetővé számukra a Meta közösségi oldalainak kevesebb személyre szabott hirdetést tartalmazó, de egyenértékű változatához való hozzáférést.

Emellett 2024 áprilisában a Bizottság az Apple-t kapuőrnek minősítette az iPadOS operációs rendszere tekintetében, amelyet a vállalat táblagépein (az iPad-eken) használnak, ami elérhetővé teszi a digitális piacokról szóló jogszabályban meghatározott lehetőségeket az EU-ban működő valamennyi vállalat számára. 2024 májusában a Bizottság a digitális piacokról szóló jogszabály szerint kapuőrnek minősítette a *Booking*-ot az online közvetítő szolgáltatása, a Booking.com tekintetében. 2024. november 14-ig hat hónapja volt arra, hogy biztosítsa e szolgáltatás tekintetében a digitális piacokról szóló jogszabály szerinti kötelezettségeinek való teljes körű megfelelést. 2024. november 13-án a Booking megfelelési jelentést tett közzé, amelyben részletesen ismertette azokat az intézkedéseket, amelyeket a Booking.com a digitális piacokról szóló jogszabálynak való megfelelés érdekében hozott¹¹⁸.

¹¹⁷ A határozat betekinthesítő változatát a digitális piacokról szóló jogszabálynak szentelt bizottsági honlapon teszik közzé.

¹¹⁸ Lásd: <https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/compliance-reports>.

2024 szeptemberében a Bizottság két specifikációs eljárást¹¹⁹ indított annak érdekében, hogy segítse az Apple-t a digitális piacokról szóló jogszabály szerinti azon kötelezettségeinek teljesítésében, hogy harmadik felek fejlesztői és vállalkozásai számára ingyenes és hatékony interoperabilitást biztosítson az Apple iOS és iPadOS operációs rendszerei által ellenőrzött hardver- és szoftverfunkciókkal, amelyeket a digitális piacokról szóló jogszabály alapján jelöltek ki. 2024. december 18-án a Bizottság mindkét specifikációs eljárás keretében előzetes megállapításokat küldött az Apple-nek. Ezek az előzetes megállapítások – figyelembe véve az Apple és harmadik felek észrevételeit – intézkedéseket javasoltak annak érdekében, hogy az Apple biztosítsa a csatlakoztatott eszközök iPhone-okkal való interoperabilitását, valamint hogy a digitális piacokról szóló jogszabályban előírtaknak megfelelően kiszámíthatóbbá és átláthatóbbá tegye a harmadik felek interoperabilitását.

2024 júliusában a Törvényszék ítéletet hozott a *Bytedance* azon kifogásáról, hogy a digitális piacokról szóló jogszabály értelmében kapuőrnek minősül. A Törvényszék elutasította a fellebbezést.

A digitális piacokról szóló jogszabály szoros együttműködésre szólít fel a Bizottság mint a jogszabály egyedüli végrehajtója, a nemzeti versenyhatóságok és más érintett felek között. E célból *magas szintű munkacsoportot* hoztak létre¹²⁰. A magas szintű munkacsoport fő célkitűzése a digitális piacokról szóló jogszabály és a kapuőrökre alkalmazandó egyéb ágazatspecifikus rendeletek koherens és hatékony végrehajtásának támogatása. 2024-ben a magas szintű munkacsoport nyolc alkalommal ülésezett.

A digitális piacokról szóló jogszabály Bizottság általi érvényesítésére vonatkozó további információk a digitális piacokról szóló jogszabályról szóló éves jelentésben található.

4.2. Az egységes piac védelme a torzító hatású külföldi támogatásokkal szemben a külföldi támogatásokról szóló rendelet végrehajtása révén

2024-ben a Bizottság szigorúan érvényesítette a külföldi támogatásokról szóló rendeletet¹²¹ annak érdekében, hogy megvédje az egységes piacot a nem uniós országok által az egységes piacon működő vállalatoknak nyújtott versenytorzító támogatásokkal szemben. A külföldi támogatásokról szóló rendelet az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében keretet biztosít a külföldi támogatások által az egységes piacon okozott torzulások kezeléséhez. Ilyen torzulások bármely gazdasági tevékenységgel kapcsolatban, különösen az összefonódásokkal és a közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben előfordulhatnak. A külföldi támogatásokról szóló rendelet ugyanakkor biztosítja, hogy az uniós egységes piac nyitott maradjon a harmadik országokból származó

¹¹⁹ A digitális piacokról szóló jogszabály 8. cikkének (2) bekezdése értelmében a Bizottság saját kezdeményezésére határozatot fogadhat el, amelyben meghatározza azokat az intézkedéseket, amelyeket a kapuőrnek végre kell hajtania a digitális piacokról szóló jogszabály szerinti lényeges kötelezettségeinek, például a digitális piacokról szóló jogszabály 6. cikkének (7) bekezdésében foglalt interoperabilitási kötelezettségnek való tényleges megfelelés biztosítása érdekében.

¹²⁰ A magas szintű csoport az [Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének](#) (BEREC), az [európai adatvédelmi biztos](#) (EDPS) és az [Európai Adatvédelmi Testület](#), az [Európai Versenyhatóságok Hálózata](#) (ECN), a [Fogyasztóvédelmi Együttműködési Hálózat](#) és az Audiovizuális Médiaszabályozók Európai Szabályozói Csoportjának (ERGA) 30 képviselőjéből áll.

¹²¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2560 rendelete (2022. december 14.) a belső piacot torzító külföldi támogatásokról (HL L 330., 2022.12.23., 1. o.). A Versenypolitikai Főigazgatóság felel a külföldi támogatásokról szóló rendelet összefonódásokra vonatkozó szabályainak érvényesítéséért és a közbeszerzési eljárásokon kívüli, hivatalból indított eljárásokért, míg a Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság (DG GROW) felelős a külföldi támogatásokról szóló rendelet közbeszerzésben való érvényesítéséért.

kereskedelem és beruházások előtt¹²².

2024-ben a Bizottság 102 összefonódásra vonatkozó bejelentést kapott a külföldi támogatásokról szóló rendelet alapján. 2024-ben a Bizottság előzetes felülvizsgálatot indított a repülőterek és kikötők biztonsági berendezései területén. E vizsgálat részeként a Bizottság a külföldi támogatásokról szóló rendelet keretében előre be nem jelentett ellenőrzéseket végzett az EU-ban biztonsági berendezések gyártásával és értékesítésével foglalkozó kínai *Nuctech* vállalat holland és lengyel telephelyén. A Bizottságnak voltak arra utaló jelei, hogy az ellenőrzött vállalat olyan külföldi támogatásban részesülhetett, amely torzíthatja a versenyt az egységes piacon¹²³. A Bizottság továbbá előzetes felülvizsgálatot indított a szélenergia területén.

A külföldi támogatásokról szóló rendelet alapján kapott 102 összefonódás-bejelentés közül a Bizottság egy részletes vizsgálatot indított azzal kapcsolatban, hogy az *Emirates Telecommunications Group Company PJSC (e&)* kizárólagos irányítást szerzett a *PPF Telecom Group B.V. (PPF)* felett annak cseh üzletága kivételével¹²⁴. A Bizottság 2024 szeptemberében feltételesen jóváhagyta ezt az ügyletet, feltéve, hogy teljes mértékben eleget tesz a felek által felajánlott kötelezettségvállalásoknak. Az e& az Egyesült Arab Emírségekben székhellyel rendelkező távközlési szolgáltató, amely az Emirates Investment Authority (EIA) irányítása alatt áll. A hollandiai székhelyű PPF Csehországban, Bulgáriában, Magyarországon, Szerbiában, és Szlovákiában nyújt távközlési szolgáltatásokat. A Bizottság megállapította, hogy az e& és a EIA külföldi támogatásban részesült az Egyesült Arab Emírségektől, nevezetesen az e&-nek nyújtott korlátlan állami garancia, valamint vissza nem térítendő támogatások, kölcsönök és egyéb adósságinstrumentumok formájában. A külföldi támogatásokról szóló rendelet értelmében a korlátlan állami garanciák „a legnagyobb valószínűséggel torzítják a belső piacot”. E támogatások felhasználásával az összefonódással létrejött vállalkozás olyan beruházásokat hajthatott volna végre, amelyek torzítják a versenyt az egységes piacon. A Bizottság aggályainak eloszlatása érdekében az e& és az EIA vállalta, hogy az e& alapszabálya nem fog eltérni az Egyesült Arab Emírségek rendes csődjogi szabályozásától, és ezáltal megszünteti a korlátlan állami garanciát. Ezenkívül az összefonódással létrejött jogalany egységes piacon folytatott tevékenységei tekintetében tilos volt a EIA-tól és az e&-től a PPF-nek nyújtott finanszírozás. A felek vállalták, hogy a vállalatok közötti egyéb ügyletekre piaci feltételek mellett kerül sor, és vállalták, hogy tájékoztatják a Bizottságot a külföldi támogatásokról szóló rendelet értelmében bejelentési kötelezettség alá nem tartozó jövőbeli felvásárlásokról.

¹²² A külföldi támogatásokról szóló rendelet megszünteti az egységes piac szabályozási hiányosságait, ahol a tagállamok által nyújtott támogatásokat az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok alapján alapos vizsgálatnak vetik alá, míg a nem uniós kormányok által nyújtott támogatásokat nagyrészt nem ellenőrzik. A külföldi támogatásokról szóló rendelet értelmében a vállalatoknak be kell jelenteniük a nem uniós hatóságoktól az elmúlt három évben kapott pénzügyi hozzájárulásokat, mielőtt egy összefonódást (azaz összeolvadást, felvásárlást vagy közös vállalkozást) végrehajtanak, vagy egy adott bejelentési küszöbértéket meghaladó közbeszerzési eljárás keretében szerződést ítélnék oda az EU-ban. A külföldi támogatásokról szóló rendelet lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy hivatalból felülvizsgálatokat végezzen, amennyiben az információk az egységes piacot torzító külföldi támogatás fennállására utalnak.

¹²³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/mex_24_2247.

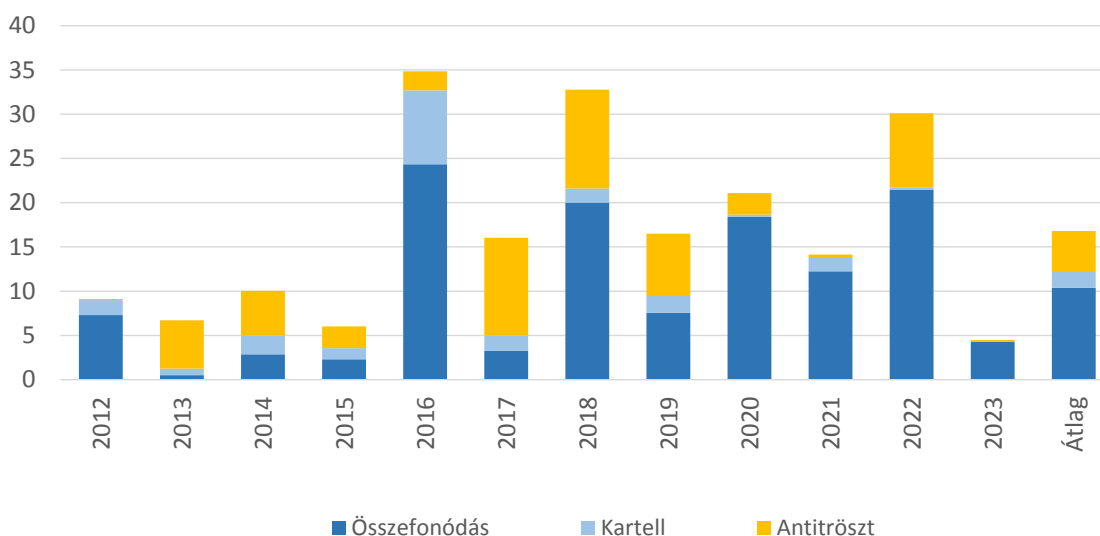
¹²⁴ FS.100011. sz. ügy – Emirates Telecommunications Group/PPF Telecommunication Group.

5. A versenypolitika és végrehajtásának hatása

5.1. A versenyszabályok végrehajtásának előnyei a fogyasztók és a polgárok számára

Az antitrösztrel és az összefonódásokkal kapcsolatos szabályozás Bizottság általi végrehajtása közvetlen előnyökkel jár a polgárok számára. A Versenypolitikai Főigazgatóság többféle módon méri hatásukat. Fontos intézkedés a **közvetlen fogyasztói megtakarítás**, azaz a fogyasztók javát szolgáló közvetlen árhatások, miután a Bizottság beavatkozott az összefonódásokba és az antitrösztügyekbe (beleértve a kartelleket és az egyoldalú magatartást). A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD)¹²⁵ által elfogadott módszer alapján a Versenypolitikai Főigazgatóság becslése szerint 2012 és 2023 között az antitrösztrel és összefonódással kapcsolatos szabályozás Bizottság általi végrehajtása révén generált közvetlen fogyasztói megtakarítás évi 12–21 milliárd EUR-t tett ki¹²⁶.

Fogyasztói megtakarítások (közéértékek – azaz az egyes tartományok középső értéke) 2013–2023 között

Forrás: Európai Bizottság

A Bizottság nem az uniós versenyszabályok egyedüli végrehajtója. A nemzeti versenyhatóságok is jelentős mértékben érintettek. 2024-ben a Versenypolitikai Főigazgatóság megkezdte az **uniós nemzeti versenyhatóságok általi végrehajtás révén generált** további közvetlen fogyasztói megtakarítások mérését és becslését. A 2020–2022 közötti időszakban a 13 részt vevő nemzeti

¹²⁵ Az OECD útmutatója a versenyhatóságoknak a tevékenységeik várható hatásának értékelésében történő támogatása érdekében, OECD, 2014.4.15.

¹²⁶ A 12 milliárd EUR a 2012–2023-as lefelé kerekített értékek átlaga, a 21 milliárd EUR pedig ugyanezen időszak felfelé kerekített értékeinek átlaga.

versenyhatóság által elért teljes közvetlen fogyasztói megtakarítás becsült összege évi 7–11 milliárd EUR. Az összes fogyasztói megtakarítás, azaz a Bizottság és a részt vevő nemzeti versenyhatóságok által generált megtakarítások együttesen 23 milliárd EUR és 38 milliárd EUR közötti összeget tesznek ki a 2020–2022-es időszakban. Ezek a számítások előzetes betekintést nyújtanak a Bizottság és a 13 részt vevő nemzeti versenyhatóság által a versenyjog érvényesítése révén elért közvetlen megtakarítások nagyságrendjébe¹²⁷.

A **végrehajtás közvetett elrettentő hatásai**, valamint az innovációra és a minőségre gyakorolt pozitív hatásai szintén jelentősek. A közvetett hatásokat nehezebb megbecsülni, mint a közvetlen hatásokat, de valószínűleg nagyobb jelentőséggel bírnak, mint a közvetlen fogyasztói megtakarítások. 2023 végén a Bizottság felmérést rendelt meg a versenyjogi jogérvényesítés elrettentő hatásairól annak jobb megértése érdekében, hogy a vállalatok hogyan veszik ezeket figyelembe üzleti döntéseik során. A projekt 2024-ben folytatódott, és 2025 első felében zárul le.

5.2. A verseny védelme változó világunkban

2024 júniusában a Versenypolitikai Főigazgatóság közzétette a „*Protecting competition in a changing world – Evidence on the evolution of competition in the EU during the past 25 years*” (A verseny védelme egy változó világban – Bizonyítékok a verseny alakulásáról az EU-ban az elmúlt 25 évben) című személyzeti jelentést¹²⁸. 2024-ben egy kapcsolódó konferenciára és egy szakértői munkaértekezletre is sor került. A személyzeti jelentés az OECD hozzájárulásaira, egy kutatói konzorcium meglátásaira, valamint a Versenypolitikai Főigazgatóság által végzett kutatásokra támaszkodik. A jelentés célja annak tanulmányozása volt, hogy az elmúlt 20–25 évben hogyan és miért alakultak a versenyfeltételek az EU-ban, valamint annak meghatározása, hogy a hatékony verseny hogyan és miért fontos a szélesebb körű gazdasági eredmények (például az árak, a termelékenység, a versenyképesség és a növekedés) szempontjából.

Az e jelentés első részében bemutatott kutatások arra utalnak, hogy az elmúlt 25 évben az EU-ban átlagosan és számos ágazatban i. nőtt a koncentráció mind az ipar, mind a piac szintjén, ii. nőtték a haszonkulcsok és a nyereség, különösen az értékesítési lánc felső részén, iii. nőtt az iparági vezetők és az őket követők közötti szakadék a haszonkulcsok, a nyereség és a termelékenység tekintetében, és iv. csökkent az üzleti dinamizmus, amelyet olyan mutatókkal mértek, mint a vezető cégek közötti piaci részesedés volatilitása vagy a piacra lépés és a piacról való kilépés aránya. Úgy tűnik, hogy az elmúlt 25 évben megfigyelt fejlemények egyik fontos mozgatórugója az, hogy számos ágazatban a nagy, elsőként cselekvő cégek élvezhetik az előnyök legnagyobb részét („a nyertes viszi a legtöbbet” dinamika), főként a hosszú távú strukturális gazdasági változások miatt: i. a védett informatikai megoldásokba és adatokba vagy más immateriális javakba (például K+F-be, szabadalmakba és márkákba) történő beruházások arányának növekedése, ii. globalizáció és iii. növekvő fúziós és

¹²⁷ A becsült tartomány nem fedi le az összes uniós nemzeti versenyhatóságot, ezért az összeget hozzávetőleges becslésnek kell tekinteni. Emellett érdemes megjegyezni, hogy ez az eredeti eljárás három évre terjedt ki, amely időszak során a Covid19-világjárvány valószínűleg érintette a végrehajtást.

¹²⁸ Lásd: <https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/c03374f1-3833-11ef-b441-01aa75ed71a1>.

felvásárlási tevékenységek, bár ez utóbbi valószínűleg korlátozottabb mértékben. A piacra lépés és a piacról való kilépés szabályozási akadályai szintén hozzájárulhattak ezekhez a tendenciákhoz.

Míg a tendenciák és a hozzájáruló tényezők összetétele ágazonként eltérő lesz, a verseny intenzitása átlagosan gyengébbnek tűnik, és a haszonkulcs és a nyereségfelosztás tekintetében élen álló vállalkozások piaci ereje a korábbiakhoz képest markánsabbnak tűnik.

A jelentés második részében bemutatott további kutatások megerősítik és kiegészítik azokat a korábbi kutatásokat, amelyek szerint a hatékony (vagy gyenge) verseny jelentős pozitív (vagy negatív) hatást gyakorolhat nemcsak az árakra és ezáltal a fogyasztók vásárlóerejére, hanem az uniós vállalkozások termelékenységére és versenyképességére, és ezáltal az általános gazdasági növekedésre is¹²⁹. Ezeket az eredményeket alátámasztja egy tanulmány, amely hat olyan ágazatban elemzi az ár és a piaci koncentráció közötti kapcsolatot, ahol az árak jelentősen eltérnek a tagállamok között, továbbá egy, az uniós székhelyű exportáló cégek körében végzett felmérés az EU egységes piacán belüli tényleges belföldi verseny jelentőségéről, valamint egy, a tényleges verseny makrogazdasági hatásairól szóló tanulmány.

5.3. Az állami támogatási politika hatása az egységes piacra

Az egységes piac méltányosságának és megfelelő működésének megóvása érdekében az EUMSZ tiltja azokat az állami támogatásokat, amelyek torzítják a versenyt vagy azzal fenyegetnek. Az állami támogatások ellenőrzése biztosítja, hogy a vállalatok közötti verseny érdemeken, és ne az egyes vállalkozások által kapott kormányzati támogatás mértékén alapuljon. Ily módon elkerülhetők a „legnagyobb pénztárcával” rendelkező tagállamok által támogatott vállalkozásoknak kedvező támogatási versenyek. Bizonyos helyzetekben azonban kormányzati beavatkozásra lehet szükség a gazdaság működésének és méltányosságának megőrzése érdekében. Ezért az EUMSZ lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy bizonyos, egyértelműen meghatározott szakpolitikai célkitűzések támogatására állami támogatást nyújtsanak. Állami támogatás akkor nyújtható, ha az szükséges, arányos és alkalmas az azonosított célkitűzések eléréséhez, és nem torzítja indokolatlanul a versenyt az egységes piacon. Az állami támogatások hatékony ellenőrzésének eredménye a célzottabb, legitimebb, hatékonyabb és a túlkompensációt elkerülő állami támogatás. Ily módon az állami támogatások ellenőrzése segít maximalizálni a korlátozott állami források hasznosságát.

Az állami támogatás hatásának nyomon követése érdekében a Bizottság rendszeresen gyűjt adatokat arról, hogy a tagállamok hogyan hajtják végre állami támogatási intézkedéseiket. Ez több módon történik, legfőképpen a következők szerint:

i. Az évente közzétett **állami támogatási eredménytábla** a tagállamok¹³⁰ által az egyes jóváhagyott támogatási intézkedések keretében a tényleges kiadásokra (azaz a kifizetett összegekre) vonatkozóan

¹²⁹ Az eredmények összefoglalását lásd a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 7.3. szakaszában.

¹³⁰ Az állami támogatási eredménytáblán szereplő adatok a 794/2004/EK bizottsági rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban a tagállamok által készített éves jelentéseken alapulnak. A benyújtott adatokért továbbra is a tagállamok felelősek.

összeállított adatokon alapul, beleértve a támogatási elemeket, azaz a támogatás által nyújtott előnyt¹³¹. Az állami támogatási eredménytábla legfrissebb adatai 2023-ra vonatkoznak.

ii. **Időszakos felmérések**, amelyek információkat gyűjtenek a tagállamok által a közelmúltbeli válságok (a Covid19-világjárvány és Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja) során nyújtott és folyósított állami támogatásokról. Ezeket a felméréseket kivételes jelleggel végezték el annak érdekében, hogy felmérjék az Ukrajna elleni orosz invázióra válaszul jóváhagyott nagyon nagy támogatási összegek hatását, és támogassák a nulla nettó kibocsátású gazdaságra való átállás szempontjából kulcsfontosságú gazdasági ágazatokat. Ehhez a Bizottság információkat gyűjtött a jóváhagyott válságkezelési intézkedésekkel összhangban ténylegesen nyújtott állami támogatásokról, azaz azokról az alapokról, amelyekre a vállalkozások az egyes felmérések által lefedett időszakban jogosultságot szereztek. A legutóbbi felmérés a 2024. június végéig nyújtott támogatásra terjed ki.

A válságkezelési és nem válságkezelési célú állami támogatások folyósítása 2023-ban

Az alábbiakban tárgyalt adatok kizárólag az állami támogatásnak minősülő támogatási intézkedések keretében teljesített kifizetésekre vonatkoznak. Előfordulhat, hogy a tagállamok más, állami támogatásnak nem minősülő eszközök révén jelentős támogatást nyújtottak gazdaságaiknak és háztartásaiknak.

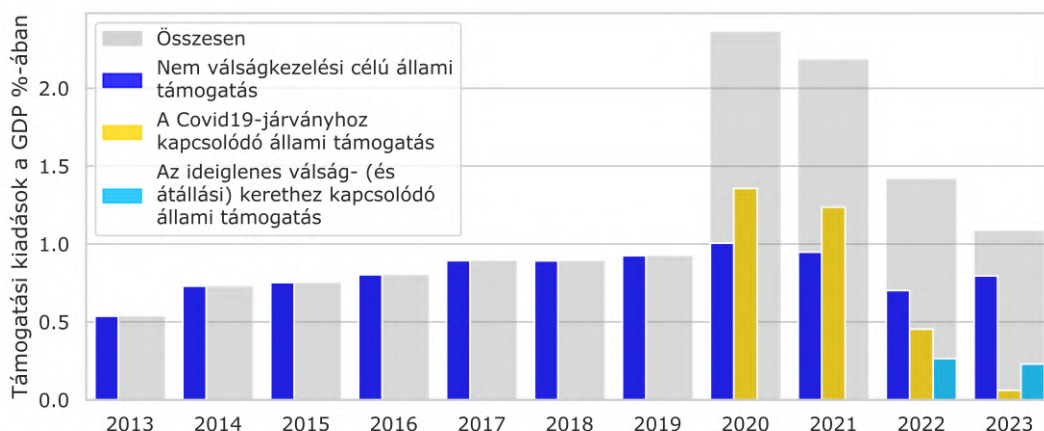
A tagállamok által benyújtott legfrissebb (2023-ra vonatkozó) éves jelentések szerint a tagállamok 186,77 milliárd EUR-t folyósítottak (ami az uniós GDP 1,09 %-ának felel meg) a nem válságkezelési célú és a válságkezelési célú intézkedések támogatására.

Az **összes kiadás** jelentősen csökkent az előző évekhez képest. Nominális értéken a 2023. évi kiadások 2020-hoz és 2021-hez (azaz a Covid19-válság csúcspontjához) képest csaknem a felére csökkentek. Az inflációval kiigazítva (a 2022. évi éves inflációs rátához képest) az összes állami támogatási kiadás körülbelül 23 %-kal csökkent.

1. ábra: Állami támogatási összkiadás, támogatástartalmak a GDP százalékában, a Covid19-világjárvánnyal összefüggő állami támogatás, a (TC[T]F)-hez¹³² kapcsolódó állami támogatás és a nem válságkezelési célú állami támogatási intézkedések szerinti bontásban

¹³¹ A támogatási elem a támogatás formájától függ. Vissza nem térítendő támogatások esetében a kedvezményezettnek juttatott előny rendszerint megfelel a költségvetési kiadásnak. Egyéb támogatási eszközök esetében a kedvezményezettnek juttatott előny és az államot terhelő költség eltérő lehet. Például kezességvállalás esetén a kedvezményezett mentesül a kezességvállalással járó kockázat alól, mivel azt az állam viseli. Azt, hogy az állam viseli a kockázatot, általában megfelelő díjjal ellentételezik. Ha az állam eltekint e díj egy részétől vagy egészétől, az jelenti a támogatástartalmat.

¹³² A TC(T)F az ideiglenes válság- és átállási keretre utal.

A következő okok miatt a 2022-ben és 2023-ban megfigyelt csökkentett kiadások összhangban vannak a **válságkezelési intézkedésekhez kapcsolódó támogatások** jelentős csökkenésével¹³³:

i. A Covid19-intézkedésekre fordított kiadások 2023-ban 10,55 milliárd EUR-t tettek ki, ami az uniós GDP mintegy 0,06 %-ának és az összes állami támogatási kiadás kevesebb mint 6 %-ának felel meg. A Covid19-intézkedésekre fordított 2022. évi kiadásokhoz képest – amelyek 2023-as árakon 77,70 milliárd EUR-t tettek ki – ez 86 %-os csökkenést jelent. Ez a csökkenés a Covid19-re vonatkozó ideiglenes keret 2023. december végén lezárult fokozatos megszüntetésének fényében várható volt.

ii. A válságkezelési intézkedésekre vonatkozóan bejelentett kiadások elsősorban a TC(T)F-en alapultak, beleértve annak a nettó zéró gazdaságra való átállást támogató szakaszait is. A TCTF keretében jóváhagyott vagy a TCTF elvei alapján jóváhagyott állami támogatási intézkedések 2023-ban 39,45 milliárd EUR-ra csökkentek. Ez 2023-ban az EU teljes GDP-jének körülbelül 0,23 %-át és a teljes állami támogatási kiadás 21 %-át teszi ki. A változatlan árakon számított 45,59 milliárd EUR összegű 2022. évi kiadáshoz képest 2023-ban az összes támogatási kiadás 13 %-kal csökkent.

2023-ban a **nem válságkezelési célkitűzésekhez** nyújtott állami támogatás mintegy 136,78 milliárd EUR-ra nőtt, ami 14 %-os növekedést jelent a 2022. évi 119,98 milliárd EUR összegű kiadáshoz képest (változatlan árakon). Nominális értéken a nem válságkezelési célú támogatásokra folyósított teljes összeg 19 tagállamban nőtt 2022-höz képest¹³⁴. Úgy tűnik, hogy a válságon kívüli állami támogatások növekedését főként a környezetvédelmi támogatások (beleértve az energiamegtakarítást is) megnövekedett folyósítása okozta. Ez a fajta támogatás a 2022. évi mintegy 45,99 milliárd EUR-

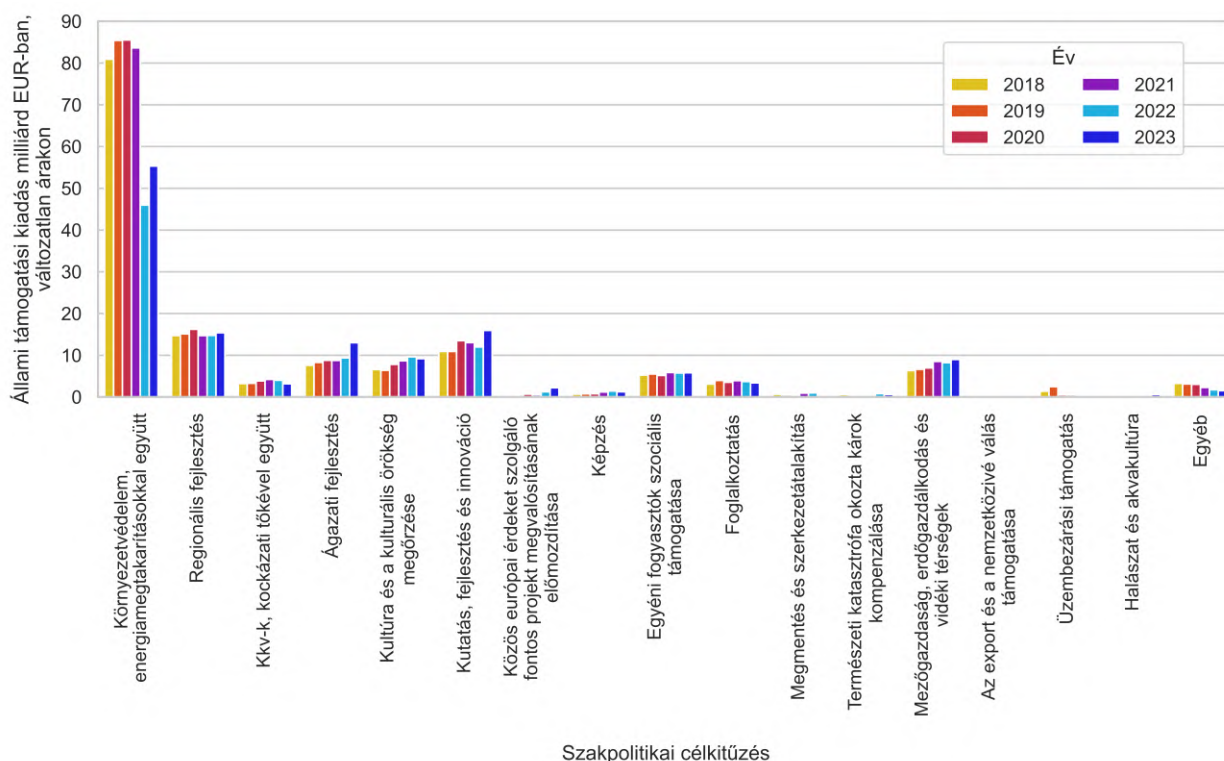
¹³³ Míg 2022-ben a Covid19-hez kapcsolódó támogatás az uniós GDP mintegy 0,45 %-át tette ki, 2023-ban az uniós GDP 0,06 %-ára csökkent. Emellett az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja által kiváltott gazdasági zavarokra válaszul fordított támogatási kiadások az uniós GDP 2022. évi 0,27 %-áról 2023-ban az uniós GDP 0,23 %-ára csökkentek.

¹³⁴ Málta (+ 0,91 százalékpont), Horvátország (+ 0,47 százalékpont), Görögország (+ 0,33 százalékpont), Lengyelország (+ 0,32 százalékpont), Litvánia (+ 0,27 százalékpont), Szlovénia (+ 0,22 százalékpont), Luxemburg (+ 0,21 százalékpont), Németország (+ 0,19 százalékpont), Lettország (+ 0,16 százalékpont), Olaszország (+ 0,13 százalékpont), Dánia (+ 0,12 százalékpont), Spanyolország, Szlovákia és Ausztria (+ 0,09 százalékpont), Finnország (+ 0,08 százalékpont), Írország (+ 0,07 százalékpont), Franciaország és Ciprus (+ 0,04 százalékpont), valamint Észtország (+ 0,02 százalékpont). Míg Hollandiában stabil maradt, hét másik tagállamban csökkent a nem válságkezelési célú támogatások szintje: Portugália (-0,44 százalékpont), Csehország (-0,23 százalékpont) és Bulgária (-0,11 százalékpont), Svédország (-0,09 százalékpont), Belgium (-0,07 százalékpont), Bulgária (-0,04 százalékpont) és Románia (-0,02 százalékpont).

ról 2023-ban 55,32 milliárd EUR-ra nőtt. Hasonlóképpen, a kutatásra, fejlesztésre és innovációra fordított állami támogatási kiadások a 2022. évi 11,99 milliárd EUR-ról 2023-ban 15,95 milliárd EUR-ra nőttek. Az ágazati fejlesztésre folyósított nem válságkezelési célú állami támogatás a 2022. évi 9,37 milliárd EUR-ról 2023-ban 13,02 milliárd EUR-ra nőtt. Végezetül a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekre fordított állami támogatás csaknem megkétszereződött: a 2022. évi 1,25 milliárd EUR-ról 2023-ban 2,22 milliárd EUR-ra nőtt.

A növekedés ellenére a 2023. évi nem válságkezelési támogatás összege jóval alatta marad a Covid19-világjárvány tetőpontján számított, nem válságkezelési célú intézkedésekre fordított kiadásoknak. Változatlan áron ez a kiadás 2020-ban 157,46 milliárd EUR-t, 2021-ben pedig 157,23 milliárd EUR-t tett ki. Emellett a 2023. évi nem válságkezelési támogatási kiadások elmaradnak a válság előtti kiadásoktól, amelyek 2019-ben 153,34 milliárd EUR-t, 2018-ban pedig változatlan áron 145,43 milliárd EUR-t tettek ki.

2. ábra: Állami támogatási kiadások válságkezelési támogatások nélkül 2018 és 2023 között, támogatástartalmak milliárd EUR-ban, változatlan áron, támogatási cél szerinti bontásban

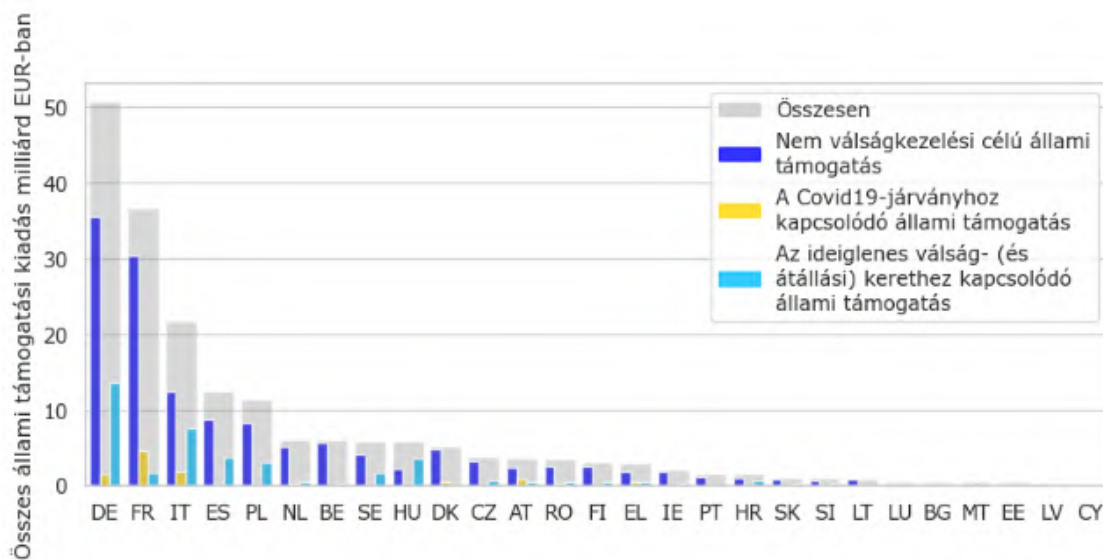
A válságkezelési támogatások és a nem válságkezelési állami támogatási kiadások tagállamok közötti, a nemzeti GDP-hez viszonyított **megoszlását** vizsgálva a kiadások jelentős szórást mutatnak¹³⁵. Következésképpen, bár jelentős különbségek vannak a tagállamok által folyósított

¹³⁵ Magyarország költötte a legtöbbet a 2023. évi GDP-jéhez képest (körülbelül 2,91 %). A GDP-hez viszonyítva a második legnagyobb kiadás Horvátországban volt (körülbelül 1,86 %). A 2023-ban a legkisebb kiadásokkal rendelkező tagállamok – Írország, Ciprus és Bulgária – nemzeti

névtelen támogatási összegek között, a helyzet árnyaltabbá válik, ha a GDP-hez viszonyított, relatív állami támogatási kiadásokat vizsgáljuk.

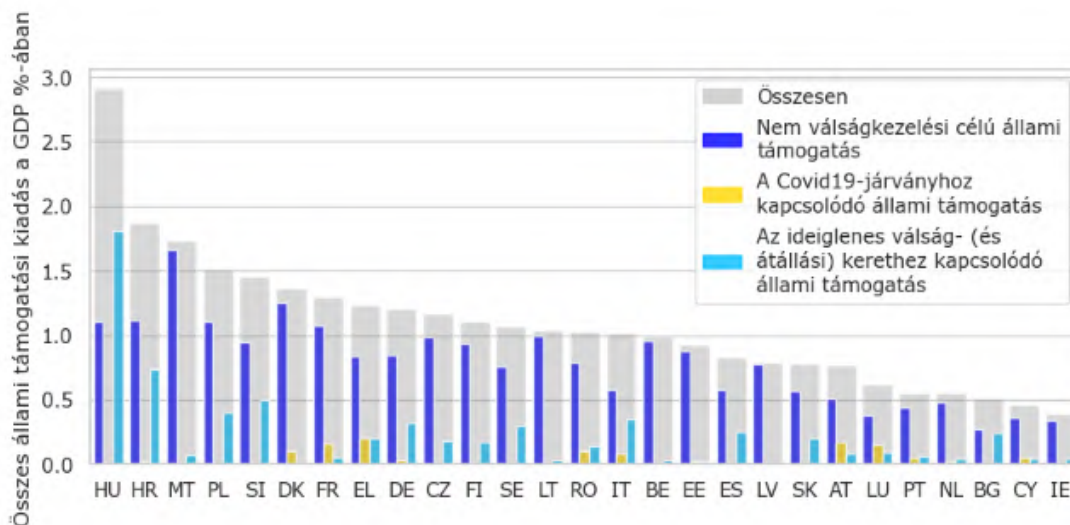
Végezetül az alábbiakban jelzett adatok kizárólag az állami támogatásnak minősülő támogatási intézkedések keretében teljesített kifizetésekre vonatkoznak. Előfordulhat, hogy a tagállamok más, állami támogatásnak nem minősülő eszközök révén jelentős támogatást nyújtottak gazdaságaiknak és háztartásaiknak.

3. ábra: Az összes állami támogatási kiadás tagállamonként 2023-ban, támogatástartalmak milliárd EUR-ban, a nem válságkezelési célú állami támogatási intézkedések, a Covid19-cel kapcsolatos állami támogatás és a TC(T)F-hez kapcsolódó állami támogatás szerinti bontásban.

4. ábra: Az összes állami támogatási kiadás tagállamonként, a 2023. évi nemzeti GDP %-ában kifejezve, a nem válságkezelési célú állami támogatási intézkedések, a Covid19-cel kapcsolatos állami támogatás és a TC(T)F-hez kapcsolódó állami támogatás szerinti bontásban.

GDP-jük 0,39–0,51 %-át költötték el. További információk a Bizottság honlapján közzétett állami támogatási eredménytáblán található: https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/scoreboard_en.

Állami támogatás az ipari innováció és a technológiai vezető szerep fellendítésére

Bár az állam fontos szerepet játszhat a gazdaság versenyképességének fellendítésében, számos típusú támogatás nem tartalmaz az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást. Az állami támogatási szabályok azonban számos lehetőséget kínálnak a tagállamok számára a jól működő és méltányos gazdaság támogatására, valamint a piaci hiányosságok kezelésére. A TCTF „átállásra vonatkozó szakaszainak” célja a zöld és digitális átállás fellendítése. 2025. december 31-ig a tagállamok támogatást nyújthatnak a nettó zero gazdaságra való átállás előmozdításához¹³⁶.

2023-ban az ipari támogatás teljes összege¹³⁷ – beleértve az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatáson alapuló támogatást is – 126,97 milliárd EUR-t tett ki, ami az uniós GDP mintegy 0,74 %-ának felel meg. Az ipari támogatás teljes összegéből az elmúlt tíz évben a környezetvédelmi támogatás (beleértve az energiamegtakarítást is) volt a fő szakpolitikai célkitűzés. 2023-ban 55,32 milliárd EUR-t tett ki, ami a teljes ipari támogatás 44 %-át, azaz az EU teljes GDP-jének mintegy 0,32 %-át tette ki. A közös európai érdeket szolgáló fontos projektek javára folyósított állami támogatás 2023-ban 2,22 milliárd EUR-t tett ki. A regionális támogatásokról szóló iránymutatással összhangban az akkumulátorok, az akkumulátor-alkatrészek, a szolárpanelek és az elektromos járművek gyártásának támogatására folyósított beruházási támogatás 2023-ban 138 millió EUR-t tett ki.

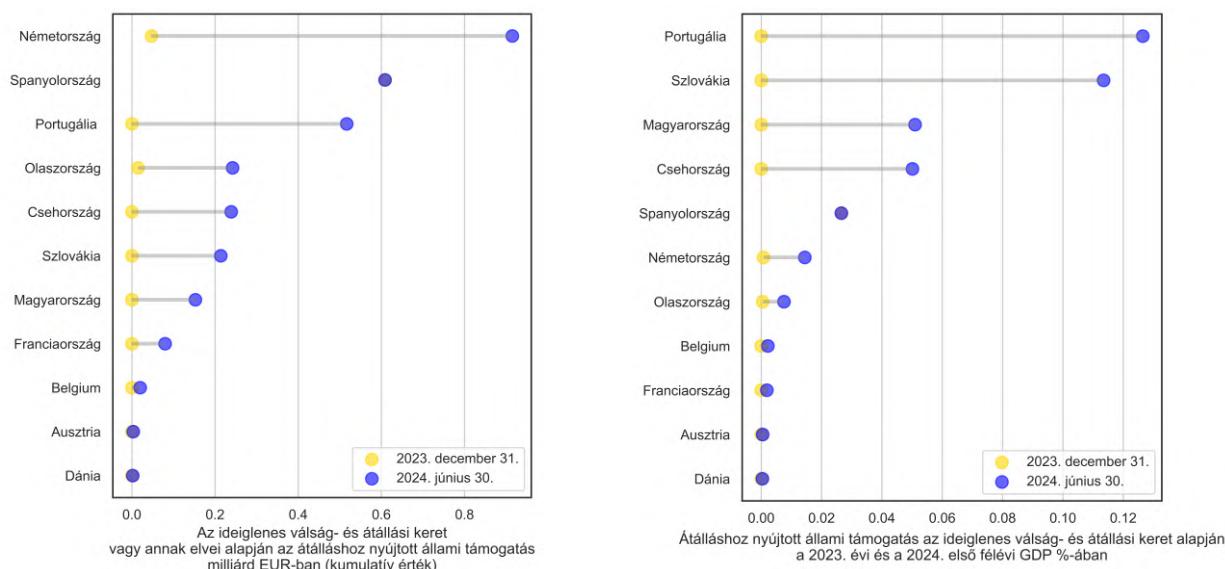
¹³⁶ Támogatás nyújtható i. a REPowerEU szempontjából releváns megújuló energia, tárolás és megújuló hő elterjedésének felgyorsításához (a 2.5. szakasz szerinti intézkedések), valamint ii. az ipari termelési folyamatok dekarbonizációjához (a 2.6. szakasz szerinti intézkedések). A tagállamok a klímasemleges gazdaságra való átállás szempontjából kulcsfontosságú ágazatokban történő beruházások további felgyorsítása érdekében is nyújthatnak támogatást. E célból beruházási támogatás nyújtható a stratégiai fontosságú berendezések – nevezetesen az akkumulátorok, a napelemek, a szélturbinák, a hőszivattyúk, az elektrolízátorok, továbbá a szén-dioxid-leválasztáshoz, -hasznosításhoz és -tároláshoz szükséges eszközök – gyártásához, valamint a kulcsfontosságú összetevők előállításához és a kapcsolódó kritikus fontosságú nyersanyagok előállításához és újrafeldolgozásához (a 2.8. szakasz szerinti intézkedések).

¹³⁷ Az ipari támogatás a 2023-ban éves adatszolgáltatásokban közölt, támogatástartalomban kifejezett állami támogatási kiadásoknak felel meg, a következő szakpolitikai célú állami támogatások kivételével: „kultúra”, „kulturális örökség megőrzése” és „természeti katasztrófák által okozott károk megtérítése”. Az elemzés a válságkezelési támogatásra sem terjed ki, tehát nem foglalkozik a Covid19-válsággal összefüggésben és az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújára válaszul nyújtott állami támogatások kiadásával.

2023 után a TCTF keretében 2024. június végéig nyújtott támogatásokra vonatkozó felmérés¹³⁸ keretében gyűjtött legfrissebb adatok szerint 11 tagállam¹³⁹ kezdte meg a keret „átállásra vonatkozó szakaszai” szerinti végrehajtási intézkedéseket: mintegy 2,38 milliárd EUR-t ítéltek oda a TCTF 2.5., 2.6. és 2.8. szakasza alapján jóváhagyott intézkedésekre¹⁴⁰.

Amikor kizárólag az egyes tagállamok által a nettó zéró gazdaságra való átállás előmozdítása érdekében nyújtott, a nemzeti GDP százalékában kiszámított támogatásra összpontosítottak, Portugália volt a legnagyobb támogatásnyújtó, amelyet Szlovákia követett.

5. ábra: A TCTF-intézkedések keretében 2023-ban és 2024-ben (2024. június 30-ig) nyújtott átmeneti állami támogatás (abszolút értéken belül és a nemzeti GDP százalékában)

6. A kommunikáció és az érdekérvényesítés támogatója a versenypolitikát

2024-ben a Bizottság továbbra is több szinten részt vett a versenypolitika támogatásában és a versenypolitikával kapcsolatos tájékoztatási tevékenységekben az uniós versenypolitika hatékonyságának támogatása érdekében. Ennek legfontosabb eleme az volt, hogy versenyért felelős ügyvezető alelnök rendezvényeken és sajtókonferenciákon vett részt. A Bizottság képviselőinek támogatásával a Versenypolitikai Főigazgatóság felső vezetői is részt vettek a tagállamokban folytatott tájékoztatási tevékenységekben. E tevékenységek kiegészítik a Versenypolitikai

¹³⁸ Az ideiglenes válság- (és átállási) keret alapján 2022 márciusa és 2024 júniusa között nyújtott támogatás teljesebb bemutatása elérhető a versenyjogi állami támogatásokról szóló tájékoztatóban: [Versenypolitikai tájékoztatók – Európai Bizottság](#).

¹³⁹ Portugália, Szlovákia, Magyarország, Horvátország, Spanyolország, Németország, Olaszország, Belgium, Franciaország, Ausztria és Dánia.

¹⁴⁰ Ebből a 2,38 milliárd EUR-ból 150 millió EUR-t a TCTF 2.5. szakasza (A megújuló energia, a tárolás és a megújuló hő elterjedésének felgyorsításához nyújtott, a REPowerEU szempontjából releváns támogatás) keretében; 240 millió EUR-t a 2.6. szakasz (Az ipari termelési folyamatok bizonyos feltételeknek megfelelő, villamosítás és/vagy megújuló és villamosenergia-alapú hidrogén használata révén történő dekarbonizációjához és az energiahatékonysági intézkedésekhez nyújtott támogatás) keretében, 1,99 milliárd EUR-t pedig a 2.8. szakasz (A nettó zéró gazdaságra való átállás szempontjából stratégiai fontosságú ágazatokba történő gyorsított beruházásokhoz nyújtott támogatás) keretében ítéltek oda.

Főigazgatóság külső kommunikációs tevékenységeit, így a sajtóközleményeket, a szakpolitikai tájékoztatókat, a hírleveleket és a közösségi médiát.

2024-ben a Bizottság folytatta a „The Markets for People” című vándor vitasorozatot. Az „*Ezért van szükségünk a versenypolitikára*” című, ötödik és egyben utolsó vitára 2024 májusában került sor Aarhusban (Dánia). Emellett a Versenypolitikai Főigazgatóság folytatta a „Let’s Talk Competition” elnevezésű internetes vitasorozatot. Az internetes közvetítések során a szakértők megvitatták a versenypolitika legfontosabb szakpolitikai és végrehajtási fejleményeit¹⁴¹.

Fontos kommunikációs erőfeszítésekre került sor a Versenypolitikai Főigazgatóság „*Protecting competition in a changing world. Evidence on the evolution of competition in the EU during the past 25 years*” (*A verseny védelme egy változó világban. Bizonyítékok az EU-n belüli verseny elmúlt 25 évben bekövetkezett alakulására*) című személyzeti jelentésének közzététele alkalmából, egy 2024. június 27-i nyitókonferenciával¹⁴² és 2024. október 15-én tartott szakértői munkaértekezlettel¹⁴³.

7. Kapcsolatok más uniós intézményekkel

Az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Európai Bizottsága kulcsfontosságú partnerek a Bizottság számára a versenypolitikáról folytatott folyamatos párbeszédekben. Az Európai Parlamentben Vestager ügyvezető alelnök 2024-ben számos eszmecserén vagy strukturált párbeszédben vett részt, többek között a Gazdasági és Monetáris Bizottsággal, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottsággal, az Adóügyi Albizottsággal, valamint a Költségvetési Ellenőrző Bizottsággal. Ezenkívül Vestager ügyvezető alelnök részt vett a versenypolitikai plenáris vitákon.

A Tanácsban Vestager ügyvezető alelnök 2024-ben véleménycserét és vitákat folytatott a versenypolitikai kérdésekről, valamint Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújával összefüggésben a versenyképességről, a zöld átállásról és az állami támogatási eszközökről.

A Bizottság más uniós szervekkel is közvetlenül együttműködött. Például a Versenypolitikai Főigazgatóság munkatársai jelen voltak az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a Bizottság versenypolitikáról szóló 2023. évi jelentéséről szóló, 2024 októberében elfogadott véleményének kidolgozásáért felelős előadó által összehívott üléseken¹⁴⁴. A szerkesztői csoport és a versenypolitikáért (egységes piac, termelés és fogyasztás) felelős szekció ilyen ülésein a Versenypolitikai Főigazgatóság tanácsot adott, és megválaszolta a ténybeli kérdéseket.

¹⁴¹ Lásd: https://competition-policy.ec.europa.eu/about/reaching-out/lets-talk-competition_en.

¹⁴² Lásd: https://competition-policy.ec.europa.eu/about/reaching-out/protecting-competition-changing-world_en.

¹⁴³ Lásd: https://competition-policy.ec.europa.eu/about/reaching-out/protecting-competition-changing-world-public-workshop_en.

¹⁴⁴ Európai Gazdasági és Szociális Bizottság – Vélemény a Bizottság versenypolitikáról szóló 2023. évi jelentéséről, 2024. október 21. (COM(2024) 115 final), <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/report-competition-policy-2023>.

8. Versenypolitika európai és globális összefüggésben

8.1. Az európai versenykultúra előmozdítása az Európai Versenyhatóságok Hálózatán keresztül

Az EU-ban a nemzeti versenyhatóságok nemzeti joghatóságukon belül érvényesítik a versenyszabályokat, míg a Bizottság az egységes piaci dimenzióval rendelkező ügyekre összpontosít. A nemzeti versenyhatóságok és a Bizottság közötti többoldalú együttműködés – különösen az antitröszt területén – az Európai Versenyhatóságok Hálózatán (ECN) keresztül valósul meg¹⁴⁵. A cél annak biztosítása, hogy az uniós antitröszt szabályokat Unió-szerte hatékonyan és következetesen alkalmazzák, különösen az olyan magatartásokkal kapcsolatos vizsgálatok során, amelyek korlátozzák a versenyt, és hatással lehetnek az uniós tagállamok közötti kereskedelemre. Az antitröszt szabályoknak az ECN keretében történő közös érvényesítése Unió-szerte megerősíti a versenypolitika relevanciáját és hitelességét.

2024-ben a Bizottság továbbra is biztosította az EUMSZ 101. és 102. cikkének hatékony és következetes alkalmazását az egész EU-ban. Először is a nemzeti versenyhatóságok az első hivatalos vizsgálati intézkedésnél tájékoztatják a Bizottságot az új vizsgálatról. Másodszor pedig egyeztetnek a Bizottsággal bizonyos jellegű határozatok elfogadása előtt. 2024-ben 191 új vizsgálat indult a hálózaton belül, és a nemzeti versenyhatóságok 66 tervezett határozatot terjesztettek a Bizottság elé. Az ECN tagjai gyakran találkoznak, hogy megvitassanak ügyeket, szakpolitikai kérdéseket és stratégiai jelentőségű témákat. 2024-ben 37 ECN-találkozóra került sor. A digitális nyomozásokkal és a mesterséges intelligenciával foglalkozó munkacsoport előmozdítja az adattudósok ECN-en belüli összevonását. Az összevont erőforrásokat a nemzeti versenyhatóságok közös érdekű projektjeinek kidolgozására használják fel, például a nagy adatkészletek elemzése révén az ajánlattételi összejátszások észlelése érdekében.

8.2. A tagállamok segítése a reformokban a Technikai Támogatási Eszközön keresztül

A Technikai Támogatási Eszköz (TSI) a Bizottság azon eszköze, amely segíti a tagállamokat a reformok megtervezésében és végrehajtásában¹⁴⁶. A támogatás nem igényel társfinanszírozást a tagállamoktól. A támogatás többek között stratégiai és jogi tanácsadás, tanulmányok, képzés és helyszíni szakértői látogatások formáját öltheti. A reformfolyamat bármely szakaszára kiterjedhet. A Technikai Támogatási Eszközt a Bizottság Reform- és beruházási munkacsoportja (SG REFORM) irányítja. A Technikai Támogatási Eszköz minden évben olyan kiemelt technikai támogatási projekteket határoz meg, amelyek a tagállamok közös igényeit elégítik ki, és igazodnak a kulcsfontosságú uniós prioritásokhoz.

A **2024. évi ciklusban** a Versenypolitikai Főigazgatóság a következő projektek finanszírozását támogatta:

¹⁴⁵ A Bizottság közleménye – A Versenyhatóságok Hálózatán belül történő együttműködésről (HL C 101., 2004.4.27., 43. o. és HL C 374., 2016.10.13., 1. o.).

¹⁴⁶https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/technical-support-instrument/technical-support-instrument-tsi_en.

A közbeszerzés terén az ajánlattételi összejátszás elleni küzdelem – A közbeszerzési szerződések terén a megfelelés és a verseny javítása¹⁴⁷: Az OECD által megtervezett és megszervezett projekt célja, hogy több munkaértekezlet révén segítse Ausztriát, Bulgáriát, Horvátországot, Ciprust, Görögországot és Romániát az ajánlattételi összejátszás megelőzésének és felderítésének javításában. Emellett a projekt előmozdítja a kapacitásépítést, a bevált gyakorlatokat, valamint a versenyhatóságok, az ajánlatkérő szervek és más közintézmények közötti együttműködést.

Versenypiaci tanulmány – Digitális ágazat¹⁴⁸: E projekt célja, hogy azonosítsa a lengyelországi, lettországi és litvániai digitális piacokon felmerülő lehetséges versenyjogi problémákat, valamint azt, hogy a jelenlegi nemzeti és uniós jogszabályi keretek alkalmasak-e az ilyen problémák hatékony kezelésére.

8.3. Nemzetközi kapcsolatok

Többoldali kapcsolatok

A Bizottság 2024-ben is tevékenyen részt vett a versennyel foglalkozó nemzetközi szervek, például az OECD Versenyjogi Bizottsága, a Nemzetközi Versenyügyi Hálózat (a továbbiakban: ICN) és az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferencia (a továbbiakban: UNCTAD) munkájában.

Az ICN Fúziós Munkacsoportjának egyik társelnökéként a Bizottság hozzájárult az összefonódás-elemzés ajánlott gyakorlataival kapcsolatos munkához, különösen azáltal, hogy irányította a horizontális összefonódások egyoldali és összehangolt hatásairól szóló fejezetek felülvizsgálatát. Emellett a Bizottság társszervezője volt az ICN összefonódásokkal foglalkozó munkaértekezletének, amelyre 2024 novemberében került sor Tajvanon.

A Bizottság az OECD több kerekasztal-megbeszélésén is részt vett, és hozzájárult az OECD felülvizsgált összefonódás-ellenőrzési ajánlásának kidolgozásához, amely az összefonódás-ellenőrzés eljárási szempontjaira vonatkozó útmutató dokumentum. Végezetül a Bizottság részt vett az összefonódás-ellenőrzés lényegi szempontjairól szóló OECD-dokumentum felülvizsgált változatával kapcsolatos munkában.

Kétoldali kapcsolatok

2024-ben a Bizottság folytatta a tisztességes kereskedelmi megállapodások megkötésére irányuló tárgyalásokat Indiával, Indonéziával, a Fülöp-szigetekkel, Thaifölddel és az ESA5 országokkal¹⁴⁹.

2024 áprilisában a Bizottság és az Egyesült Államok versenyhatóságai megtartották a közös technológiai versenypolitikai párbeszéd negyedik magas szintű találkozóját¹⁵⁰, hogy folytassák az együttműködést a digitális gazdaságban a tisztességes verseny biztosítása és előmozdítása érdekében. A párbeszéd középpontjában a nagy technológiai vállalatok változó üzleti stratégiái álltak, beleértve

¹⁴⁷ <https://www.oecd.org/en/about/projects/fighting-bid-rigging-in-public-procurement-in-austria-bulgaria-croatia-cyprus-greece-and-romania.html>.

¹⁴⁸ <https://www.oecd.org/en/about/projects/oecd-competition-market-study-digital-sector-in-poland-latvia-and-lithuania.html>.

¹⁴⁹ Öt keleti és déli ország: Comore-szigetek, Madagaszkár, Mauritius, Seychelle-szigetek és Zimbabwe.

¹⁵⁰ Lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_24_1952.

a közelmúltbeli beruházásokat, a főbb felhőszolgáltatók és az MI-szolgáltatók közötti partnerségeket, valamint ezeknek a versenyjog érvényesítésére gyakorolt hatásait.

2024-ben a Bizottság az EU–Egyesült Királyság közötti kereskedelmi együttműködési megállapodásban¹⁵¹ és a kilépésről rendelkező megállapodásban¹⁵² előírtaknak megfelelően folytatta az Egyesült Királysággal folytatott kétoldalú együttműködésre irányuló munkáját. Októberben a Bizottság és az Egyesült Királyság lezárta a versenyügyi együttműködési megállapodásról¹⁵³ folytatott technikai megbeszéléseket. A jövőbeli megállapodás az EU és az Egyesült Királyság közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás „kiegészítő megállapodása” lenne, amely lehetőséget biztosít arra, hogy külön megállapodást kössenek a versenyjogi együttműködésről. A megállapodás nemcsak a Bizottság, hanem az uniós versenyjogot érvényesítő nemzeti versenyhatóságok számára is lehetővé tenné az Egyesült Királyság versenyhatóságával való együttműködést.

2024-ben a Bizottság tárgyalásokat kezdett Svájjal az EU és Svájc közötti kétoldalú kapcsolatok szempontjából releváns nyolc kérdéssel. Az egyik érintett kérdés az állami támogatás.

A Bizottság 2024-ben folytatta a versenypolitikával kapcsolatos együttműködését a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal foglalkozó koreai bizottsággal és a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal foglalkozó japán bizottsággal. A Bizottság emellett folytatta a tárgyalásokat Kanadával annak biztosítása érdekében, hogy az EU–Kanada közötti versenyügyi együttműködési megállapodásban foglalt adatvédelmi rendelkezések összhangban legyenek a Bíróságnak az utas-nyilvántartási adatállományról szóló 2014. évi uniós megállapodásról szóló véleményében¹⁵⁴ meghatározott normákkal. Emellett a Bizottság 2024-ben több afrikai nemzeti és regionális hatósággal is együttműködött a versenypolitika terén folytatott együttműködés fokozása érdekében¹⁵⁵.

Ami az EU bővítési politikáját illeti, a Bizottság versenypolitikai fő célkitűzése, hogy segítse a tagjelölt¹⁵⁶ és a potenciális tagjelölt¹⁵⁷ országokat a jogszabályi keretek létrehozásában, fenntartásában és kidolgozásában, valamint elősegítse a jól működő és működési szempontból független verseny- és állami támogatási hatóságokat, és támogassa ezeket a hatóságokat abban, hogy megbízható végrehajtási nyilvántartást hozzanak létre. A Bizottság emellett az Ukrajnának és Moldovának nyújtott támogatási eszközök megvalósításán is dolgozik, hogy segítse ezen országok jogi, közigazgatási és gazdasági integrációját az EU egységes piacával.

¹⁵¹ Kereskedelmi és együttműködési megállapodás egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága között (HL L 444., 2020.12.31., 14. o.).

¹⁵² Megállapodás Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL C 384I., 2019.11.12., 1. o.).

¹⁵³ Lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_24_5468.

¹⁵⁴ A Bíróság (nagytanács) 2017. július 26-i véleménye, 1/15. sz. vélemény, A Kanada és az EU közötti megállapodás tervezete – Az utasnyilvántartási adatállomány adatainak az EU-ból Kanadába történő továbbítása, ECLI:EU:C:2016:656.

¹⁵⁵ Lásd: <https://africa.competitioncooperation.eu/>

¹⁵⁶ Az Európai Tanács által az Európai Bizottság ajánlása alapján tagjelölt országgá nyilvánított országok: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Észak-Macedónia, Grúzia, Moldova, Montenegró, Szerbia, Törökország, Ukrajna.

¹⁵⁷ Az EU potenciális tagjelöltje: Koszovó.

2024 DÍÓHÉJBAN

